

1Ba
44760

80000000407398

Міністэрства адукацыі і навукі Рэспублікі Беларусь
Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт
імя М. Танка

Н.Г. Алоўнікава, В.В. Кандрацьева
Руска-беларуска-англійскі слоўнік
па педагогіцы і псіхалогіі

Мінск 1996

ББК 81 Англ. м.
А Н501

Рэцэнзент – І.А. Фурманаў, кандыдат псіхалагічных навук, нам.
дырэктара па навуцы Нацыянальнага Інстытута адукацыі
Рэспублікі Беларусь

Вучэбны дапаможнік змяшчае у сабе паняцці, якія маюць
непасрэдную сувязь з педагогікай і псіхалогіяй. У яго ўключаны
словы і моўныя звароты, дастатковыя для перакладу спецыяль-
ных тэкстаў як з рускай, так і англійскай моў.
Слоўнік прызначаны для студэнтаў, аспірантаў і спецыялістаў,
навуковых супрацоўнікаў.

ISBN 985-6087-79-1 © Н.Г. Алоўнікава, В.В. Кандрацьева, 1996

18a
74760

A

абerrация / аберацыя / aberration
абитуриент / абітурыент / school-leaver
абсолютизация / абсалютызацыя / absolutisation
абсолютный / абсалютны / absolute
абсолютный порог ощущения / абсалютны парог адчування / absolute
sensation pitch
абсолютный слух / абсалютны слых / absolute(perfect) ear
абстиненция / абстыненцыя / abstinence
абстрагировать / абстрагаваць / to abstract
абстрагироваться / абстрагавацца / be abstracted
абстрактный / абстрактны / abstract
абстракция / абстракцыя / abstraction
абулия / абулія / aboulia, abulia
авансирование / авансаванне / advancement
авансировать / авансаваць / to make an advance (to)
автократия / аўтакратыя / autocracy
автократический стиль / аўтакратычны стыль / autocratic style
автоматизация / аўтаматызацыя / automation
автоматизация движений / аўтаматызацыя рухаў / automation of movements
автоматизированная система управления / аўтаматызаваная сістэма
кіравання / automatized control system
автоматизм / аўтаматызм / automatizm
автоматическая система регулирования / аўтаматычная сістэма рэгулявання
/ automatic (self-acting) system of regulation
автономия (самоуправление) / аўтаномія / autonomy
автономная(или малая) речь / аўтаномная мова / automatic speaking
авторитаризм / аўтарытарызм / authoritarianism
авторитарность / аўтарытарнасць / authoritation
авторитарный / аўтарытарны / authoritarian
авторитет / аўтарытэт / authority, prestige
авторитетная личность / аўтарытэтная асоба / authoritarian personality
агнозия / агнозія / agnosia
аграмматизм / аграматызм / agrammatism

аграфия / аграфія / agraphia
 агрессивность / агрэсіўнасць / aggressiveness
 агрессивное поведение / агрэсіўныя паводзіны / aggressive
 conduct (behaviour)
 агрессивное поведение животных / агрэсіўныя паводзіны жывёл / aggressive
 conduct of animals
 агрессия / агрэсія / aggression
 адаптационный синдром / адаптацыйны сіндром / adaptation syndrome
 адаптация / адаптацыя / adaptation
 адаптация зрительная / адаптацыя зрокавая / visual adaptation
 адаптация сенсорная / адаптацыя сенсорная / sensor adaptation
 адаптация слуховая / адаптацыя слухавая / auditory (acoustic) adaptation
 адаптация социальная / адаптацыя сацыяльная / social adaptation
 адаптивный / адаптыўны / adaptable
 адаптировать / адаптаваць / to adapt
 адаптометр / адаптометр / adapter, adaptometer
 аддитивное смешение цветов / аддытыўнае змяшэнне колераў / additive
 colour mixture (Br), color mixture (Am.)
 адекватность / адэкватнасць / adequacy
 адекватность ощущения / адэкватнасць адчування / adequacy of sensation
 адекватный раздражитель / адэкватны раздражняльнік / adequate irritant
 stimulus)
 академизм / акадэмізм / academism
 академик / акадэмік / academician
 академический час / акадэмічная гадзіна / academic hour
 Академия педагогических наук / Акадэмія педагагічных навук / Academy of
 Pedagogical Sciences
 акалькулия / акалькулія / acalculia
 аккомодация / акамадацыя / accommodation
 аккумулярование / акумуліраванне / accumulation
 аккумуляровать / акумуліраваць / to accumulate
 акселерация / акселерацыя / acceleration
 акт волевой / акт валявы / resolute act
 акт восприятия / акт успрымання / act of perception
 актив ученический / актыў вучнёўскі / school activists

актив класса / актыў класа / class activists
 активация / актывацыя / activation
 активизация познавательной деятельности / актывізацыя пазнавальнай
 дзейнасці / activization of cognition
 активные формы и методы обучения / актыўныя формы і метады навучання
 / active forms and methods of teaching
 актография / актаграфія / actography
 актуализация связей / актуалізацыя сувязей / actualization of contacts
 акустика психологическая / акустыка псіхалагічная / psychoacoustics
 акустика физиологическая / акустыка фізіялагічная / physioacoustics
 алалия / алалія / alalia
 алгоритм / алгарытм / algorithm
 алгоритмизация обучения / алгарытмізацыя навучання / algorithm of teaching
 алексия / алексія / alexia
 алкоголизм / акагалізм / alcoholism
 альбедо / альбеда / albedo
 альма-матер / альма-матэр / alma-mater
 альтернатива / альтэрнатыва / alternative
 альтернативные суждения / альтэрнатыўныя сужэнні / alternative opinions
 альтруизм / альтруізм / altruism
 альфа-ритм / альфа-рытм / alpha-rhythm
 амбивалентность чувств / амбівалентнасць пачуццяў / ambivalence of
 emotions
 амблиопия / амбліопія / amblyopia
 амнезия / амнезія / amnesia
 аморальность / амаральнасць / amorality
 аморальный поступок / амаральны ўчынак / amoral action
 амузия / амузія / amusia
 анализ / аналіз / analysis
 анализ урока / аналіз уроку / analysis of a lesson
 анализ психологический / аналіз псіхалагічны / psychological analysis
 анализатор / аналізатар / analyser
 анализатор двигательный / аналізатар рухальны / motor analyser
 анализатор зрительный / аналізатар зрокавы / visual analyser
 анализатор слуховой / аналізатар акустычны / acoustic analyser

анализировать / аналізаваць / to analyse
 аналитическая психология / аналітычная псіхалогія / analytic(al) psychology
 аналитический метод / аналітычны метада / analytical method
 аналогия / аналогія / analogy
 анальгезия / анальгезія / analgesia
 анахронизм / анахранізм / anachronism
 анимизм / анімiзм / animism
 анкетный опрос / анкетнае апытанне / biographical interrogatory
 аномалия / анамалія / anomaly
 аномальные дети / анамальныя дзеці / anomalous children (handicapped children)
 антипатия / антыпатыя / antipathy
 антиципация / антыцыпацыя / anticipation
 антропогенез / антрапагенез / anthropogenesis
 антропоморфизм / антрапамарфізм / antropomorphis
 апатический синдром / апатычны сіндром / apathetic syndrome
 апатия / апатыя / apathy, indifference
 аппаратура психологическая / апаратура псіхалагічная / psychological equipment
 апперцепция / аперцэпцыя / apperception
 апраксия / апраксія / apraxia
 апробация / апрабацыя / approbation, approval
 артефакт / артэфакт / artifact
 артикуляция / артыкуляцыя / articulation
 архетип / архетып / archetype
 асимметрия полушарий мозга / асіметрыя паўшар'еў мозгу / asymmetry of hemispheres
 аскетизм / аскетызм / asceticism
 аспирант / аспірант / postgraduate/postgrad (coll)
 аспирантура / аспірантура / postgraduate courses
 ассистент / асістэнт / junior/assistant lecturer
 ассоциативная психология / асацыятыўная псіхалогія / associative psychology
 ассоциативный эксперимент / асацыятыўны эксперымент / associative experiment

ассоциация / асацыяцыя / association
 астеник / астэнік / asthenic
 астенические чувства / астэнічныя пачуцці / asthenic feelings
 астенический синдром / астэнічны сіндром / asthenic syndrome
 астения / астэнія / asthenia
 астигматизм / астыгматызм / astigmatism
 астрология / астралогія / astrology
 атрибуция / атрыбуцыя / attribution
 атрибуция каузальная / каўзальная атрыбуцыя / causal attribution
 атрофия / атрафія / atrophy
 аттестат / атэстат / certificate
 аттестат о среднем образовании / атэстат аб сярэдняй адукацыі / Certificate of Secondary Education, maturity diploma
 аттестат зрелости / атэстат сталасці / School-leaving Certificate, General Education Certificate
 аттестация учителей / атэстацыя настаўнікаў / teachers' certification
 аттестовать / атэставаць / to certificate
 аттитуд / атыцуд / attitude
 аттракция / атракцыя / attraction
 аудиовизуальные средства / аўдыевізуальныя сродкі / audio-visual aids
 аудитория / аўдыторыя / class-room, lecture-hall
 аутентичный / аўтэнтны / authentic
 аутизм / аўтызм / autism
 аутогипноз / аўтагіпноз / autohypnosis
 аутоstimуляция / аўтастымуляцыя / autostimulation
 афазия / афазія / aphasia
 афония / афонія / aphonia
 аффект / афект / affect
 аффективные дети / афектыўныя дзеці / affected children
 афферентация / аферэнтацыя / afferentation
 афферентный синтез / аферэнтны сінтэз / afferent synthesis
 аффилиация / афіліяцыя / affiliation
 ахроматизм / ахраматызм / achromatism
 ахроматическое зрение / ахраматычны зрок / achromatic sight

база научная / наукова база / scientific basis
база учебно-материальная / база вучэбна-матэрыяльная / educational material resources
базис / basic / basis
базовое образование / базавая адукацыя / basic education
базальный компонент речи / базальны кампанент мовы / basal component of speech
бакалавр наук / бакалаўр навук / Bachelor of Arts (Science)
баланс нервных процессов / баланс нервовых працэсаў / balance of nervous processes
балл / бал / mark
барьер смысловой / бар'ер сэнсавы / barrier of meaning
барьер психологический / бар'ер псіхалагічны / psychological barrier
бдительность человека-оператора / пільнасць апэратара / vigilance of an operator
безвольный ребенок / бязвольнае дзіця / weak-willed child
безграмотность / непісьменнасць / illiteracy
бездушное отношение / бяздушныя адносіны / heartless relations
безнадзорность детская / безнагляднасць дзіцячая / child neglect
безнаказанный поступок / беспакараны ўчынак / unpunished action
безнравственность / амаральнасць, разбэшчанасць, распута / amorality, immorality
безориентирное поле / безарыенцірнае поле / unsketch field
безусловное торможение / безумоўнае тармажэнне / unconditional inhibition
безусловный раздражитель / безумоўны раздражняльнік / unconditional irritant
безусловный рефлекс / безумоўны рэфлекс / unconditioned reflex, response
белый шум / белы шум / white noise
беседа / гутарка / conversation, talk, discussion
беспокойный ученик / турботны, клопатны вучань / troublesome pupil
беспризорность детская / беспрытульнасць дзіцячая / child homelessness
беспристрастный / непрадузяты / impartial
беспристрастный наблюдатель / непрадузяты наглядальнік / impartial

observer

бессознательный / несвідомы, неўсвідомлены / unconscious, instinctive
бета-ритм / бэта-рытм / beta-rhythm
Бецольда-Брюке феномен / Бецольда-Брюке фенамен / Bezold-Bruke phenomenon
бинауральный слух / бінаўральны слых / binaural hearing
Бине-тест / Бінэ-тэст / Binet Test
бинокулярное зрение / бінакулярны зрок / binocular vision
биогенетический закон / біягенетычны закон / biogenetic law
биографические методы / біяграфічныя метады / biographical methods
биологические часы / біялагічны гадзіннік / biological watch
бионика / біёніка / bionics
биоритм / біярытм / bio-rhythm
биотипы человека / біятыпы чалавека / biotypes of a man
биохимические основы памяти / біяхімічныя асновы памяці / biochemical principles of memory
бихевиоризм / біхевіярызм / behaviourism
благодарность / удзячнасць / gratitude
близнецовый метод / метад блізнятў / Twins Method
близорукость (миопия) / блізарукасць (mioпія) / short/near sight (myopia)
Блоха закон / Закон Блоха / Bloch's law
бодрствование / няспанне, нядрэмнасць / the state of being awake
болевые ощущения / болявыя адчуванні / pain sensations
болезнь детская / хвароба дзіцячая / children's disease
бред / трызненне / delirium
брейнсторминг / брэйнстормінг / brainstorming
Бродмана поля / Бродмана палі / Brodmann's areas
Брока центр / Брока цэнтр / Broca's area (speech center)
Бугера-Вебера закон / Бугера-Вебера закон / Buger-Weber law
быстрое развитие / хуткае развіццё / rapid advance
бюрократизм / бюракратызм / bureaucracy

вакансия / вакансія / vacancy

вакантная должность / вакантная посада / vacancy, vacant post (appointment)
 замещение вакантной должности / замяшчэнне вакантай пасады /
 substitution of vacancy
 валидность / валіднасць / validity
 вариант / варыянт / variant, version, reading
 варьирование / вар'іраванне / variety
 варьировать / вар'іраваць / to vary
 введение / уводзенне / introduction
 введение всеобщего обучения / уводзенне ўсеагульнага навучання /
 introduction of universal education
 введение (вводная часть) / уводзіны / introduction
 введение (вводная глава) / уступ / introduction
 введение в педагогику / уводзіны ў педагогіку / introduction into pedagogics
 (pedagogy)
 вводная статья / уступны артыкул / preface, introductory article
 вдохновение / натхненне / inspiration
 Вебера-Фехнера закон / Вебера-Фехнера закон / Weber-Fechner Law
 ведение личных дел учащихся / вядзенне асабовых спраў вучняў / keeping of
 pupils' personal records (documents, dossier)
 ведомость зачетная / ведамасць заліковая / student's register
 ведомость экзаменационная / ведамасць экзаменацыйная / exam's register
 ведущая деятельность / вядучая дзейнасць / leading activity
 великий: "Великая дидактика" (Я.А.Каменского) / вялікі: "Вялікая
 дыдактыка" (Я.А.Каменскага) / great: the Great Didactics by Y.A.Komensky
 вербальный / вербальны / verbal
 вероятностное прогнозирование / імавернае прагназіраванне / probable
 forecasting
 вести класс (руководить классом) / весці клас / to conduct a class (to run)
 вести кружок / весці гурток / to conduct a group (circle)
 вести (проводить) беседу среди / весці гутарку (размову) сярод / to lead, to
 hold discussions among
 вести наблюдения / весці нагляданні / to carry on examination
 вести обучение на родном языке / весці выкладанне на роднай мове / to
 conduct (give) lessons in the mother tongue (vernacular)
 вести работу с отстающими / працаваць з адстаючымі вучнямі / to teach

(train) backwards
 вести работу с родителями / працаваць з бацькамі / to work with parents
 вести воспитательную работу / весці выхаваўчую працу / to carry out
 educational work
 вести научно-исследовательскую работу / весці навукова-даследчую працу
 / to carry out research work
 вести экспериментальную работу / весці эксперыментальную працу / to
 carry out an experimental work
 вести урок / весці ўрок / to conduct (to give) a lesson
 вести учет посещаемости / весці ўлік наведвання / to register attendance
 вести себя / трымаць, паводзіць сябе / to behave
 взаимодействие / узаемадзеянне / interaction
 взаимодействие анализаторов / узаемадзеянне аналізатараў / interaction of
 analysers
 взаимодействие исследователя с испытуемым / узаемадзеянне даследчыка
 з падвыпрабавальным / interaction of the testor with the testee
 взаимодействие межличностное / узаемадзеянне міжасабовае /
 interpersonal interaction
 взаимозависимость / узаемазалежнасць / mutual dependence
 взаимоотношения / узаемаадносіны / relations
 взаимосвязь / узаемасувязь / interconnection
 взрослый / дарослы, сталы / adult
 визуальный вид обучения / візуальны від навучання / visual form of education
 влечение (страсть) / цяга / attraction (passion)
 влечение (склонность) / нахіл, прыхільнасць, схільнасць / attraction
 (fondness)
 влияние / уплыў / influence
 влияние вредное / уплыў дрэнны (шкодны) / harmful influence
 влияние положительное / уплыў станоўчы (позітыўны) / positive influence
 влияние функционально-ролевое / уплыў функцыянальна-ролевы / functional
 role influence
 влиять на детей / рабіць уплыў на дзяцей / to influence children / to affect
 children
 влиять на развитие ребенка / уплываць на развіццё дзіцяці / to influence
 child's development

внеаудиторная работа / позааудиторная работа / extra-curricular activity,
after-school activity, out-of-school activity
внедрение передового опыта / укараненне перадавога вопыту / introduction
of advanced methods
внедрение новейшей техники / укараненне навейшай тэхналогіі / inculcation
of new techniques
внедрять новые методы / укараняць новыя метады / to inculcate new methods
внеклассная деятельность / пазакласная дзейнасць / extra-curricular activity
внешняя среда / навакольнае (знешняе) асяроддзе / environment
внимание / увага / attention
внутренняя картина болезни / унутраны малюнак хваробы / internal picture of
disease
внутренняя речь / унутраная мова / inner speech
внутригрупповая экспертная взаимооценка / унутрыгрупавая ўзаемаацэнка
/ intragroup expert mark
внутригрупповой фаворитизм / унутрыгрупавы фаварытызм / intragroup
favouritism
внушаемость / унушальнасць / suggestibility
внушать / унушаць / to inspire smb with smth
внушение / унушаемасць / (hypnotic) suggestion
военная психология / ваенная псіхалогія / military psychology
возбуждение / узбуджэнне / excitement
воздействие / уздзеянне / influence
воздействие моральное / уздзеянне маральнае / moral pressure
воззрение, педагогические воззрения Л.Н.Толстого / погляд, педагогічныя
погляды Л.Н.Талстога / view, pedagogical views of L.N.Tolstoi
возлагать, возложить / ускладаць, ускладааць / to lay on, to place on charge
with, to entrust with, to assign (a mission, a task) to smb
возложить вину на кого-либо / ускладаць віну на каго-н. / to make smb guilty
возложить надежды на кого-либо / ускладаць надзеі на каго-н. / to set (to pin)
one's hopes on smb
возложить ответственность на (учителя) / ускладаць адказнасць на
(настаўніка) / to make (the teacher) responsible for
возможность / магчымасць / possibility, opportunity
возникать / узнікаць, вынікаць, паўстааць / to arise, to spring up

возобновлять / аднаўляць / to renew, to resume, to take up
возражение / прарэчэнне / objection
возраст / узрост / age
возраст дошкольный / узрост дашкольна / preschool age
возраст младший школьный / малодшы школьны ўзрост / junior school age
возраст переходный / пераходны ўзрост / transition age
возраст подростковый / падлеткавы ўзрост / adolescent age
возраст трудный / цяжкі ўзрост / difficult age
возраст школьный / школьны ўзрост / school age
возрастная группа / узроставая група / age group
возрастная психология / узроставая псіхалогія / age psychology
возрастные особенности / узроставыя асаблівасці / age peculiarities
волюнтаризм / валюнтарызм / voluntarism
волевое усилие / валявое намаганне / effort of will
воля / воля / will
воображение / выдумка / imagination
воспитание / выхаванне / upbringing
воспитание интернациональное / выхаванне інтэрнацыянальнае /
international upbringing
воспитание моральное / выхаванне маральнае / moral upbringing
воспитание патриотическое / выхаванне патрыятычнае / patriotic upbringing
воспитание правовое / выхаванне прававое / legal upbringing
воспитание умственное / выхаванне разумов'е / mental upbringing
воспитание свободное / выхаванне свабоднае / free education
воспитание физическое / выхаванне фізічнае / physical training
воспитание экологическое / выхаванне экалагічнае / ecological education
воспитание экономическое / выхаванне эканамічнае / economic education
воспитание эстетическое / выхаванне эстэтычнае / aesthetic training
воспитатель / выхавальнік / nursery school teacher, kindergarten teacher
воспитательный час / выхавальны час / form period
воспоминание / прыгадваанне / recollection, reminiscence
восприятие / успрыманне / perception
восприятие межличностное / успрыманне міжасабовае / interpersonal
perception
воспроизведение / рэпрадукцыя, узнаўленне / reproduction

вредная привычка / дурная привычка / bad habit
 временная связь / часовая связь / temporary contact
 время / час / time
 время реакции / час реакции / time of reaction
 всеобщее обучение / всеагульнае навучанне / universal education
 всестороннее развитие / всебаковае развіццё / all-round development
 вступительный экзамен / уступны экзамен / entrance examination
 вторая сигнальная система / другая сігнальная сістэма / second signal system
 вывод, заключение / выснова / conclusion, inference
 выпускные экзамены / выпускныя экзамены / leaving exams (Br), graduation exams (Am)
 выразительные движения / выразныя рухі / expressive movements
 высшая школа / вышэйшая школа / higher school
 высшее образование / вышэйшая адукацыя / higher education
 высшее учебное заведение / вышэйшая навучальная ўстанова / higher educational establishment (institution)
 высшие психические функции / вышэйшыя псіхічныя функцыі / higher mental functions
 вытеснение / выцясненне / ousting, exclusion, displacement

Г

галлюцинации / галюцынацыі / hallucinations
 гармоническое развитие личности / гарманічнае развіццё асобы / harmonious development of personality
 генеалогический метод / генеалагічны метада / genealogic(al) method
 генерализация условного рефлекса / генералізацыя ўмоўнага рэфлексу / generalization of the conditioned reflex
 генетический метод / генетычны метада / genetic method
 гениальность / геніяльнасць / genius
 генотип / генатып / genotype
 геронтопсихология / герантапсіхалогія / gerontopsychology
 гештальтпсихология / гештальтпсіхалогія / Gestalt psychology
 гигиена школьная / школьная гігіена / school hygiene

гимназия / гімназія / gymnasium
 гимнастика / гімнастыка / gymnastics
 гипермнезия / гіпермнезія / hypermnnesia
 гипноз / гіпноз / hypnosis
 гипнотизация / гіпнатызацыя / hypnotization, mesmerization
 гипотеза / гіпотэза / hypothesis
 глубина качественного содержательного анализа данных / глыбінна якаснага змястоўнага аналізу даных / depth of the qualitative substantial analysis
 глубинная психология / глыбінная псіхалогія / deep psychology
 гомеостаз / гомеастаз / homeostatis
 гомосексуализм / гомасексуалізм / homosexuality
 "горимическая концепция" / "гармічная канцэпцыя" / hormic conception
 градиент / градзіент / gradient
 градиент цели / градзіент мэты / gradient of purpose
 грамотность / пісьменнасць / literacy
 графология / графалогія / graphology
 графомания / графаманія / graphomania
 группа / група / group
 группа большая / група вялікая / large group
 группа диффузная / група дыфузная / diffusion group
 группа малая / група малая / small group
 группа неофициальная (неформальная) / нефармальная група / non-formal group
 группа официальная (формальная) / група афіцыйная / formal group
 группа продлённого дня / група падоўжанага дня / the group of prolonged day
 группа реальная / група рэальная / real group
 группа референтная / група рэферэнтная / reference group
 группа условная / група ўмоўная / conditional group
 групповая динамика / групавая дынаміка / group dynamics
 групповая идентификация / групавая ідэнтыфікацыя / group identification
 групповая изоляция / групавая ізаляцыя / group isolation
 групповая нормализация / групавая нармалізацыя / group normalization
 групповая поляризация / групавая палярызаванне / group polarization
 групповое принятие решений / групавое прыняццё рашэнняў / group

decision

групповой дискуссии метод / грунавы дыскусii метаd /method of group discussion

группообразование / групаўтварэнне / group formation

гуманизация образования / гуманiзацыя адукацыi /humanization of education

гуманистическая психология / гуманiстычная псiхалогiя / humanistic psychology

гуманитаризация образования / гуманiтарызацыя адукацыi / humanitarization of education

гуманность / гуманнасць / humaneness, humanity

Д

движения непроизвольные / рухi мiхвольныя /involuntary movements

движения произвольные /рухi адвольныя /arbitrary movements

движущие силы развития, обучения, воспитания /рухаючыя сiлы развiцця, навучання, выхавання / motive power of development, education, upbringing

двор (школьный), площадка для игр / двор (школьны),пляцоўка для гульняў / playground

девиантное поведение /дэвiянтныя паводзiны/deviation behaviour

дедукция / дэдукцыя / deduction

дежурный (в классе)/ дэжурны (у класе)/monitor, student on duty

действие / дзеянне / action

декан / дэкан / dean

декан факультета /дэкан факультэта / Dean of the Faculty

делинквент / дэлiнквент / delinquent

делирий / дэлiрый / delirium

деменция /дэменцыя / dementia

День открытых дверей школы / Дзень адчыненых дзвярэй школы /Day of Open School Doors

деперсонализация / дэпэрсаналiзацыя / depersonalization

депрессия / дэпрэсiя / depression

детектор / дэтэктар / detector

детектор лжи / дэтэктар хлуснi / lie detector

детерминизм / дэтэрмiнiзм / determinism

детские ясли / дэцiячыя яслi / (day) nursery

детский сад / дэцiячы сад / kindergarten, nursery school

дефект / дэфэкт / defect

дефектология / дэфэкталогiя / defectology

дефиниция точная / дэфiнiцыя дакладная / precise definition

децентрация / дэцэнтрацыя / decentration

Джеймса-Ланге теория эмоций / Джэiмса-Лангэ тэорыя эмоцый/ James-Lange theory of emotions

деяние / дзеянне,учынак / deed, act

деятельность / дзейнасць / activity (ies)

деятельностное опосредование / дзейнаснае апасродкаванне /activity determination

деятельностное опосредование межличностных отношений / дзейнаснае апасродкаванне мiжасобавых адносiн /activity determination of interpersonal relations

деятельностный подход / дзейнасны падыход /activity approach

диагноз психологический / дыягназ псiхалагiчны / psychological diagnosis

диалог / дыялог / dialogue

диапроектор, диаскоп / дыяпраектар,дыяскоп / slide-projector, film-strip projector

дидактика /дыдактыка /didactics

дидактический материал / дыдактычны матэрыял / didactic material

дидактический принцип /дыдактычны прынцып /didactic principle

дидактогения / дыдактагенiя / didactogenia

диктант / дыктоўка, дыктант / dictation test, test dictation

динамизм / дынамiзм / dynamism, dynamic power

динамическая психология / дынамiчная псiхалогiя / dynamic psychology

динамический стереотип /дынамiчны стэрэатып / dynamic stereotype

динамичность нервной системы / дынамiчнасць нервовай сiстэмы/dynamics of nervous system

диплом / дыплом / diploma

диплом с отличием / дыплом з адзнакай / honours degree

дипломная работа, дипломный проект /дыпломная работа,дыпломны праэкт /graduation essay (paper), graduation project

директор (школы)/ дырэктар(школы)/head teacher, head master, head
 дисперсионный анализ/ дiсперсiйны аналіз /dispersion analysis
 диспозиционная концепция / дыспазiцыйная канцэпцыя /disposition
 conception
 диспозиция / дыспазiцыя / disposition
 диссертация /дысертация / thesis, dissertation
 диссимуляция / дысiмуляцыя / dissimulation
 дистресс / дыстрэс / distress
 дисфория / дысфарыя / disphoria
 дифференциальная психология / дыферэнцыяльная псiхалогія /differential
 psychology
 дифференциальная психофизиология /дыферэнцыяльная псiхафiзіялогія
 /differential psychophysiology
 дневник / дзёнік / pupil's mark book
 доклад / даклад / report, lecture
 доктор (наук)/ доктар (наук)/ doctor (of sciences), doctorate
 домашнее чтение/домашнее чтение / home reading
 доминанта / дамінанта / dominant
 достижения мотивация / дасягненнiя матывацыя / motivation of achievement
 доступность / даступнасць / accessibility
 доцент / дацэнт / assistant professor
 дружба / сяброўства / friendship
 духовность / духоўнасць / spiritual make-up
 душа / душа / soul

Е

единая система образования / адзiная сiстэма адукацыi/unified system of
 education
 единение / яднанне, лучнасць / unity
 единица / адзiнка / 1.unit; 2.one; 3. bad (mark)
 единицы анализа психики / адзiнкі аналізу псiхікі/units of mental analysis
 единичный случай / адзiнкавы выпадак / single(solitary)instance
 единогласие /аднагалоснасць /unanimity

единогласное мнение / аднагалосная думка / unanimous opinion
 единодушие / аднадушнасць / accord, harmony, unanimity
 единодушное решение / аднадушнае рашэнне / unanimous decision
 единственный в своем роде / адзiны ў сваім родзе / unique
 единство взглядов/адзiнства поглядаў / unity of opinion(views)
 единство теории и практики / адзiнства тэорыі і практыкі /unity of theory and
 practice
 единый подход / адзiны падыход / integrated approach
 естественнонаучный / прыродазнаўчанавуковы /scientific
 естественность поведения / натуральнасць паводзiн /simplicity of behaviour
 естественный путь развития / натуральны шлях развіцця / natural way of
 development
 естество / сушнасць, прырода, натура / nature
 естествознание / прыродазнаўства / natural sciences

Ж

желание / жаданне / wish, desire
 Женевская школа генетической психологии / Жэнеўская школа генетычнай
 псiхалогіі/ Geneva school of genetic psychology
 женская гимназия / жаночая гімназія / girls' secondary school; girls'
 gymnasium
 жестикуляция / жэстыкуляцыя / gesticulation
 жестокость / бялітаснасць, лютасць, жорсткасць / cruelty, inhumanity
 жизненный опыт / жыццёвы вопыт / experience
 журнал классный / журнал класны / class register

З

забывание / забыванне / forgetting
 заведение (учебное) / устано́ва(вучэбная)/ educational establishment
 заведующий кафедрой / загадчык кафедры / head of the department

зависть / зайздрасць / envy
 задание / заданне / task, assignment
 задатки / задатки / inborn/inherent qualities
 задача / задача / task, goal, problem
 закаливание организма / загартоўка арганізма / training of the organism/improving one's endurance
 закон педагогики / закон педагогікі / law of pedagogics
 закономерность развития / заканамернасць развіцця / objective laws governing the development
 закрепление знаний, умений и навыков / замацаванне ведаў, уменняў, навыкаў / consolidation of skills and practical knowledge (practical is used mainly of the so-called practical subjects, such as woodwork, cookery, etc.)
 заместитель декана / намеснік дэкана / assistant dean
 занятие (урок) / заняткі, урок / class, lesson, session (Am.)
 занятие (урок) / заняткі, урок / class, session (Am.)
 запечатление / урэзванне / 1. fixing smth in one's memory 2. imprinting
 запоминание / захоўванне, запамінанне / memorizing
 запугивание, угрозы / запужванне, пагрозы / intimidation
 заражение / заражэнне / contamination
 заседание (кафедры) / пасяджэнне (кафедры) / meeting of the department, sitting of the chair
 заучивание / завучванне / learning
 зачёт (сдать/не сдать)/залік (здаць/не здаць) / test (to pass /to fail); preliminary exam
 зачётная книжка студента / заліковая кніжка студэнта / student's record book
 защита диплома(диссертации)/абарона дыплама(дысертацыі) / defence of one's graduation paper(project, work), defence of one's dissertation (thesis)
 защита психологическая / абарона псіхалагічная / psychological protection
 защищённость психологическая / абароненасць псіхалагічная / psychological defence, defense mechanism (Am)
 звание (учёное) / званне (вучонае) / academic rank
 здравый смысл / разумны сэнс / common sense
 знак / знак / sign, mark, symbol
 знание / веды / knowledge

значение / значэнне / 1. meaning, sense; 2. importance, significance
 зоопсихология / заапсіхалогія / zoopsychology
 зрелость / сталасць / maturity
 зрительная память / зрокавая памяць / visual memory

И

игра / гульня / play, game
 игра деловая / гульня / business play
 игра ролевая / гульня дэлавая / business play
 игры животных / гульні жывёл / animal plays
 игры творческие / гульні творчыя / creative plays
 игра учебная / гульня вучэбная / educational game
 игры и развлечения / гульні і забавы / play and amusement
 игровая терапия (игротерапия) / гульнёвая (гульнявая) тэрапія / play therapy
 идеал (человека) / ідэал чалавека / ideal of a man
 идеальное / ідэальнае / ideal
 идентификация личности / ідэнтыфікацыя асобы / personal identity
 идентификация (коллективистская) / ідэнтыфікацыя (калектывісцкая) / (collective) identification
 идентификация социальная / сацыяльная ідэнтыфікацыя / social identification
 тест на идентификацию / тэст на ідэнтыфікацыю / identification test
 идеомоторный акт / ідэаматорны акт / ideomotor act
 избалованный ребёнок / спешчанае, распешчанае, збалаванае дзіця / a spoilt child
 изложение (краткое изложение содержания) / 1. выклад, выкладанне; 2. пераказ / 1. exposition, interpretation; 2. rendering in one's own words
 изменение / змена, змяненне / 1. changing, alteration; 2. change, amendment
 изменение качественное / змена, змяненне якаснае / qualitative change
 изменение количественное / змяненне колькаснае / quantitative change
 изменение чувствительности / змена чулівасці (чуласці, уразлівасці) / alteration (change) of sensitivity
 изменённая афферентация / змененая аферентацыя / (changed) modified afferentation
 изменчивость / зменлівасць / changeability

изменчивость характера / зменлівасць характару / changeability of a character (character changeability)
 измерение / вымярэнне / measurement, dimension
 изучать индивидуальные особенности / вывучаць індывідуальныя асаблівасці / to study individual peculiarities
 изучать опыт / вывучаць вопыт / to study (to go into) the knowhow (experience)
 изучение передового педагогического опыта / вывучэнне перадавога педагагічнага вопыту / study of the advanced pedagogical experience
 иллюзии восприятия / ілюзіі ўспрымання / illusions of perception
 иллюзия единодушия / ілюзія аднадушнасці / illusion of unanimity
 иллюзия контроля / ілюзія кантролю / illusion of control
 иллюзия неуязвимости / ілюзія няўразлівасці / illusion of invulnerability
 иллюзорная корреляция / ілюзорная карэляцыя / illusory correlation
 имплицитная теория личности / імпліцытная тэорыя асобы / implicit theory of (a) personality
 имплицитное поведение / імпліцытныя паводзіны / implicit behavior
 импринтинг / імпрынцінг / imprinting
 ингибция социальная / інгібіцыя сацыяльная / inhibition social
 индивид / індывід / person, individual
 индивидуализация / індывідуалізацыя / individualization
 индивидуальная психология / індывідуальная псіхалогія / individual psychology
 индивидуальность / індывідуальнасць / individuality
 индивидуально-специфическое влияние / індывідуальна-спецыфічны ўплыў / individual characteristic (specific) influence
 индивидуальное обучение / індывідуальнае навучанне / individual education
 индивидуальный подход к ученику / індывідуальны падыход да ўчня / individual approach to a pupil
 индивидуальный стиль деятельности / індывідуальны стыль дзейнасці / individual style of activity
 индивидуальный тест / індывідуальны тэст / individual test
 индуктор / індуктар / inductor
 индукция / індукцыя / induction
 индукция нервных процессов / індукцыя нервовых працэсаў / neural induction
 инерция / інерцыя / inertia

инертность / інертнасць / inertia
 инженерная психология / інжынерная псіхалогія / industrial psychology
 инициация / ініцыяцыя / initiation
 инсайт / інсайт / insight
 инстинкт / інстынкт / instinct
 инстинктивное поведение животных / інстынктыўныя паводзіны жывёл / instinctive behaviour of animals
 институт / інстытут / institute, college
 интеграция групповая / інтэграцыя групавая / group integration
 интеграция личности / інтэграцыя асобы / integration of personality
 интеллект / інтэлект / intellect
 интеллект животных / інтэлект жывёл / intellect of animals
 интеллектуализм / інтэлектуалізм / intellectualism
 интеллектуальность / інтэлектуальнасць / intellection
 интеллектуализация / інтэлектуалізацыя / intellectualization
 интеллектуальная собственность / інтэлектуальная ўласнасць / intellectual property
 интеллигентность / інтэлігентнасць / intelligency
 интенсификация / інтэнсіфікацыя / intensification
 интенция / інтэнцыя / intention
 интеракционизм / інтэракцыянізм / interactionism
 интракция / інтэракцыя / interaction
 интервью / інтэв'ю / interview
 интервью диагностическое / інтэв'ю дыягнастычнае / diagnostic interview
 интервью клиническое / інтэв'ю клінічнае / clinic interview
 интервьюирование / інтэв'юіраванне / the process of taking an interview
 интерес / інтарэс / interest
 интериоризация / інтэрыярызацыя / interiorization
 интернализация / інтэрналізацыя / internalization
 интернат / інтэрнат / boarding school
 интерференция / інтэрферэнцыя / interference
 интерференция проактивная / інтэрферэнцыя праактыўная / proactive interference
 интерференция ретроактивная / інтэрферэнцыя рэтраактыўная / retroactive interference

интерференция селективная / інтерференція селективна / selective interference

интонация / інтанація / intonation

интроверсия / інтраверсія / introversion

интроспективная психология / інтроспективна психологія / introspective psychology

интроспекционизм / інтроспекціонізм / introspectionism

интроспекция / інтроспекція / introspection

интуиция / інтуїція / intuition

инфантилизм личностный / інфантилізм особистий / personal infantilism

инфантильность / інфан тильнасць / infancy

информант / інфармант / informant

информатика / інфарматыка / computer science

информационная модель / інфармаційна модель / information model

информационное влияние / інфармаційний вплив / informational influence

информация / інфармація / information

ипохондрия / іпахондрія / hypochondria, morbid depression

иррадиация / ірадіація / irradiation

исключение (из школы) / виключення / expulsion

искусственный интеллект / штучний інтелект / artificial intellect

исправительная психология / напруга психологія / correction (corrective) psychology

исследовательский метод обучения / дослідний метод навчання / research approach in education

исследовательское поведение у животных / дослідня поведінка тварин / research behaviour of animals

истеричность / істеричнасць / hysteria

историческая психология / історична психологія / historical psychology

история педагогики / історія педагогіки / history of pedagogics (education)

история психологии / історія психології / history of psychology

Й

Йеркса-Додсона закон / Йеркса-Додсона закон / Yerkes-Dodson law

йога / йога / yoga

К

кабинет / кабінет / 1.subject (specialist) room, laboratory 2.(Departmental) office

кабинет декана / кабінет декана / dean's office

кабинет директора / кабінет директора / headmaster's room (study)

кабинетная система / кабінетна система / departmentalization in school

кандидат наук / кандидат наук / candidate of sciences, English Ph.D or doctorate

кандидат педагогических наук / кандидат педагогічних наук / candidate of education

кандидат психологических наук / кандидат психологічних наук / candidate of psychology

каникулы (школьные) / канікули (шкільні) / holidays, vacations

канцелярия / канцелярія / office

карандаш (простой, цветной) / карандаш, аловак (просты, каляровы) / pencil (lead, coloured)

карьер / кар'єра / career

каталепсия / каталепсія / catalepsy

катарсис / катарсис / catharsis

категориальный анализ / категоріяльний аналіз / categorial analysis

категоризация / категоризація / categorization

категория педагогики / категорія педагогіки / category of pedagogics

каузальная схема / каузальна схема / casual scheme

каузометрия / каузометрія / causametry

кафедра / кафедра / department

класс / клас / form, classroom

классификация методов обучения / класифікація методів навчання / classification of educational methods

классный журнал / класний журнал / form register, record book (register)

классный руководитель / класний керівник / class (form) teacher

кластерный анализ / кластерний аналіз / cluster analysis

климат социально-психологический / клімат соціально-психологічний / socio-psychological climate

клиническая психология / клінічна психологія / clinical psychology
 клинический метод / клінічний метод / clinical method
 ключевые раздражители / ключаві роздражальніки / key irritants
 когнитивный / кагнітивний / cognitive
 когнитивная карта / кагнітивна карта / cognitive map
 когнитивная психология / кагнітивна психологія / cognitive psychology
 когнитивная сложность / кагнітивна складаність / cognitive complexity
 когнитивного диссонанса теория / кагнітивна дисонанса теорія / theory of cognitive dissonance
 когнитивного соответствия теория / кагнітивна адаптаційна теорія / theory of cognitive conformity
 когнитивный стиль / кагнітивний стиль / cognitive style
 коллектив (ученический) / колектив (вчнівський) / school collective
 коллективизм / колективізм / collectivism
 коллективистское самоопределение / колективістське самовизначення / collective self-determination
 коллективное бессознательное / колективне несвідоме / collective unconscious
 коллективообразование / колективотворення / formation of a collective
 командировка / командірування / business trip, on business (study) trip
 комментарии (к текстам) / коментарії (до текстів) / notes
 коммуникация / комунікація / communication
 компенсация психических функций / компенсація психічних функцій / compensation of psychic functions
 комплекс / комплекс / complex
 комплекс неполноценности / комплекс неповноцінності / complex of inferiority
 комплекс оживления / комплекс ажувлення / complex of reanimation
 комплексный подход к обучению / комплексний підхід до навчання / complex approach to education
 комплексный подход к человеку / комплексний підхід до людини / complex approach to the man
 компоненты организационные / компоненти організаційні / organizational components (elements)
 компоненты содержательные / компоненти змістові / content elements

конверсия / канверсія / conversion
 константность / канстантність / constancy
 константный метод / канстантний метод / constant method
 консультативная психология / консультативна психологія / consulting psychology
 консультация / кансультація / consultation
 контаминация / кантамінація / contamination
 контент-анализ / кантент-аналіз / content analysis
 контроль социальный / кантроль суцільний / social control
 конференция научная / канференція наукова / scientific conference
 конфликт / канфлікт / conflict
 конформность / канформність / conformity
 концентрация / канцентрація / concentration
 концентризм в обучении / канцентризм у навчанні / concentricism in education
 кооперация / кооперація / cooperation
 корпорация / корпарація / corporation
 корреляционный анализ / кореляційний аналіз / correlational analysis
 космическая психология / космічна психологія / space psychology
 коэффициент интеллектуальности / коефіцієнт інтелектуальності / intellectual quotient (IQ)
 кризис возрастной / кризіс вікового / age crises
 криминальная психология / кримінальна психологія / criminal psychology
 критерии статические / критерії статичні / static criteria
 критерий / критерій / criterion
 критическая психология / критична психологія / critical psychology
 культура речи / культура мови / speech habits
 культурно-историческая теория / культурно-історична теорія / cultural and historical theory
 куратор / куратор / tutor
 курс / 1. курс (год навчання); 2. курс (лекцій) / 1. year; 2. course
 курс обучения / курс навчання / course of study (training)
 курс специальных дисциплин / курс спеціальних дисциплін / professional course
 курс усовершенствования / курс удосконалення / refresher course, in-service

медитация / медытацыя / meditation
 медицинская психология / медыцынская псіхалогія / medical psychology
 медицинский пункт / медыцынскі пункт / first-aid station
 межгрупповая дискриминация / міжгрупавая дыскрымінацыя / intergroup discrimination
 межгрупповые отношения / міжгрупавыя адносіны / intergroup relations
 межличностное взаимодействие / міжасабовае ўзаемадзеянне / interaction
 межличностные отношения / міжасабовыя адносіны / interpersonal relations
 межличностный конфликт / міжасабовы канфлікт / interpersonal conflict
 межличностных выборов мотивация / міжасабовых выбараў матывацыя / motivation of interpersonal choice
 междисциплинарные связи / міжпрадметныя сувязі / interdisciplinary connections
 межэтнические отношения / міжэтнічныя адносіны / interethnic relations
 меланхолик / меланхолік / melancholic
 менторский / ментарскі / edifying, didactic
 менторским тоном / ментарскім тонам / in edifying tones
 метапсихология / метапсіхалогія / metapsychology
 метод проб и ошибок / метад спроб і памылак / trial and error method
 метод семантического дифференциала / метад семантычнага дыферэнцыялу / semantic differential method
 метод семантического радикала / метад семантычнага радыкалу / semantic radical method
 методика / методыка / methods(of teaching)
 методическая работа в школе / метадычная работа ў школе / methodical work at school
 методическая система / метадычная сістэма / methodical system
 методический совет школы / метадычны савет школы / methodical school council
 методическое объединение / метадычнае аб'яднанне / methodical association
 методист / метадыст / specialist in educational methods
 методология / метадалогія / methodology
 методология общая / метадалогія агульная / general methodology
 методология частная / метадалогія асобная / particular (special) methodology
 методы зоопсихологии / метады заапсіхалогіі / methods of zoopsychology

методы исследования личности / метады даследвання асобы / methods of investigation of personality
 методы психогенетики / метады псіхагенетыкі / methods of psychogenetics
 микроструктурный подход / мікраструктурны падыход / microstructural approach
 мимика / міміка / mimetic response
 мировоззрение / светапогляд / world outlook, philosophy of life
 младшие классы / малодшыя класы / junior classes (forms)
 младшие курсы / малодшыя курсы / junior students
 младшие школьники / малодшыя школьнікі / junior pupils
 младший научный сотрудник / малодшы навуковы супрацоўнік / junior research associate (worker)
 мнение родителей / погляд, меркаванне бацькоў / parents' opinion
 мнемоника / мнемоніка / mnemonics
 модальность / мадамнасць / modality
 моделирование / мадэліраванне / modelling
 модификация поведения / мадыфікацыя паводзін / modification of behaviour
 мозг / мозг / brain
 мозговая атака / мазгавая атака / brainstorm
 мораль / мараль / morals, morality
 мотив / матыў / motive
 мотивационная иерархия / матывацыйная іерархія / motivational hierarchy
 мотивация / матывацыя / motivation
 мотивировать / матываваць / motivate
 мотивировка / матывіроўка / reasons, explanation
 мужество / мужнасць / courage
 музыка / музыка / music
 музыкальная психология / музычная псіхалогія / music psychology
 музыкальные способности / музычныя здольнасці / music ability; aptitude, gift for music
 музыкальный слух / музычны слых / ear for music
 музыкотерапия / музычная тэрапія / music therapy
 мысль / думка / thought, idea
 мышечное чувство / мышачнае адчуванне / muscle sensation
 мышление / мысленне / thinking

мышление животных / мысленне жывёл / thinking of animals
 мышление интуитивное / мысленне інтуітыўнае / intuitive thinking
 мышление наглядно-действенное / мысленне наглядна-дзейнаснае / visual-effective thinking
 мышление наглядно-образное / мысленне наглядна-вобразнае / visual-graphic thinking
 мышление практическое / мысленне практычнае / practical thinking
 мышление словесно-логическое / мысленне слоўна-лагічнае / verbal-logical thinking
 мышление творческое / мысленне творчае / creative thinking
 мышление теоретическое / мысленне тэарэтычнае / theoretical thinking

Н

наблюдатель(беспристрастный)/назіральнік (непрадузяты) /observer (impartial)
 наблюдательность / назіральнасць / power of observation
 наблюдение / назіранне / observation
 набор студентов/ набор студэнтаў /enrolment of students,intake
 навык / навык / skill
 навязчивые идеи / дакучліва-неадчэпныя ідэі / obsession
 наглядность / нагляднасць / visual aids
 нагрузка педагогическая / нагрузка педагогічная / teaching load(official language), timetable (informal style)
 надежда / надзея / hope
 надёжность / надзейнасць / reliability
 надёжность теста / надзейнасць тэста /validity criterion of a test, test validity
 надзор педагогический / нагляд педагогічны / supervision
 надсознательное /надсвядомае / standing above consciousness
 наказание / пакаранне / punishment, penalty
 намерение / намер / intention
 направление / накіраванне / trend, orientation
 направления приоритетные /накіраванасці прыярытэты / priority orientations
 направленность личности / накіраванасць асобы / orientation of a person

напряжение / напружанне / effort, strain, exertion
 напряжение воли / напружанне волі / will effort
 напряжение умственное / напружанне разумовае / mental strain
 напряжение физическое / напружанне фізічнае / physical strain
 напряженность психическая / напружаннасць псіхічная / psychic strain (intensity)
 наркоман/ наркаман / drug abuser, addict
 нарекание / нараканне / reproach, reproof
 наркомания / наркамания / drug addiction
 нарушение / парушэнне / 1.breach, violation; 2. disturbance
 наследственность / спадчынасць / heredity
 наставник / настаўнік / tutor, teacher, instructor
 настойчивость / настойлівасць / persistence, perseverance
 настроение / настрой / mood, spirits, disposition
 настроение общественное / настрой грамадскі / public sentiment
 натуральные психические функции / натуральныя псіхічныя функцыі / natural psychic functions
 наука / навука / science
 науки гуманитарные / навукі гуманітарныя / humanities, arts, liberal arts
 науки естественные / навукі прыродазнаўчыя / natural sciences
 науки прикладные / навукі прыкладныя / applied sciences
 науки технические / навукі тэхнічныя / technical sciences
 науки точные / навукі дакладныя / precise sciences
 научная организация педагогического труда / навуковая арганізацыя педагогічнай працы / scientific organization of teacher's work
 научность обучения / навуковасць навучання/scientific approach to teaching
 научный подход / навуковы падыход / scientific approach
 начальная школа / пачатковая школа / primary school
 неатавизм /неатавізм / neotavism
 невербальное научение /невербальнае навучанне/ nonverbal behavior
 невроз / неўроз / neurosis
 неврозы клинические /неўрозы клінічныя / clinic neuroses
 невроз экспериментальный / неўроз эксперыментальны /experimental neurosis
 невротизм / неўратызм / neuroticism

негативизм / негатывізм / negativism
 неграмотность / неписьменнасць / illiteracy
 недисциплинированный ученик / недысцыплінаваны вучань / undisciplined pupil
 независимая переменная / незалежная пераменная / independent variable
 нейролингвистика / нейралінгвістыка / neurolinguistics
 нейрон / нейрон / neuron, neurone
 нейропсихология / нейрапсіхалогія / neuropsychology
 ненависть / нянавісць / hatred of smb
 ненадёжность / ненадзейнасць / unreliability
 необихевиоризм / неабіхевіярызм / neobehaviourism
 необязательный (факультативный) / неабавязковы (факультатыўны) / optional
 неопрейдизм / неафрэйдызм / neofreudism
 непроизвольное движение / міхвольны рух / involuntary movement
 непроизвольность / мімавольнасць, міхвольнасць / involution
 неравномерность развития / нераўнамернасць развіцця / unevenness of development
 нерв / нерв / nerve
 нервная модель стимула / нервовая мадэль стымулу / nervous stimulus model
 нервная система / нервовая сістэма / nervous system
 неспособность / няздольнасць, няздатнасць / inability
 неудача / няўдача / failure, reverse
 неудачник / няўдачнік / unlucky wretch, failure
 неудовлетворительная оценка / незадавальняючая адзнака / unsatisfactory mark, very poor
 неуспеваемость / неспяховасць / poor progress, lagging behind
 новизны эффект / навізны эффект / novelty effect
 неконформизм / нанканфармізм / nonconformism
 нормы групповые / нормы групавыя / group norms
 нормы поведения / нормы паводзін / norms of behaviour
 нулевое взаимодействие / нулявое ўзаемадзеянне / zero interaction
 нуль-гипотеза / нуль-гіпотэза / zero-hypothesis

O
 облегчённая программа / палегчаная праграма / watered-down syllabus
 обобщение / абагульненне / generalization
 обоснованность / абгрунтаванасць / validity
 образ / вобраз / image
 образ мышления / вобраз мыслення / way of thinking
 образец(модель) / узор, прыклад, мадэль / pattern
 образно-концептуальная модель / вобразна-канцэптуальная мадэль / imagery-conceptual model
 образование / адукацыя / education
 образование высшее / вышэйшая адукацыя / higher education
 образование дошкольное / дашкольная адукацыя / pre-school education
 образование начальное / пачатковая адукацыя / primary education
 образование непрерывное / бесперапынная адукацыя / continuing education
 образование общее среднее / агульная сярэдняя адукацыя / general secondary education
 образование профессионально-техническое / прафесійна-тэхнічная адукацыя / vocational education
 образование специальное / сярэдняя спецыяльная адукацыя / secondary specialized education
 образование школьное / школьная адукацыя / school education
 образованность / адукаванасць / erudition
 образцово-показательный / узорна-паказальны / model, exemplary
 обратная связь / зваротная сувязь / feedback, response
 обратное воздействие / зваротнае ўздзеянне / inverse influence
 obsessions / абсэсіі / obsessions
 обуславливание / абумоўленасць / conditioning
 обучаемость / навучаемасць / ability for, aptitude for learning
 обучающая программа / навучальная праграма / on-line tutorial
 обучающие машины / навучальныя машыны / educational machines, teaching machines
 обучение / навучанне / education
 обучение (процесс) / навучанне (працэс) / instruction
 обучение в школе / навучанне ў школе / learning

обучение методом проб и ошибок / навчання метадам спроб і пам'яток /
 trial- and-error learning
 общая психология/агульна психологія/ general psychology
 общение / зносіны / communication
 общение фактическое / зносіны фактичні / actual communication
 общественное мнение / громадська думка / public opinion
 объект изучения / об'єкт вивчення / object of study
 объяснение / тлумачення / explanation
 обыденное сознание / звичайна свідомість / ordinary mentality
 одаренность/адоранасць / talents, gift
 одаренные дети / адорані діти / talented (gifted,bright) children
 одиночество / адзінота / solitude; loneliness
 одиозная личность / ади́зная асоба / odious person
 одноклассник / аднакласнік / class-mate, form-mate
 однокурсник / аднакурснік / course-mate
 ожидания социальные / спадзяванні сацыяльныя / social expectations
 ожидания учителя / спадзяванні настаўніка / teacher's expectations
 оканчивать вуз /канцаць ВНУ/ to graduate from a higher educational
 establishment (higher school)
 оканчивать школу / канцаць школу / to finish,to graduate(Am.),to leave(Br.)
 school
 окно (перерыв в работе, учёбе) /акно (перапынак у рабоце, вучобе) /gap
 (an undesirable break)
 окружающая среда /навакольнае асяроддзе / environment
 окружение символическое / акружэнне сімвалічнае / symbolic environment
 олигофренопедагогика/алігафрэнапедאгогіка /oligophrenopedagogics
 олигофренопсихология/алігафрэнапсіхалогія /oligophrenopsychology
 оно (ид) / яно (id) / it (id)
 онтогенез /антагенэз / ontogenesis, ontogeny
 оперантное обусловливание/аперантнае абумоўліванне/ operant conditioning
 операция /аперацыя/ operation
 опережающее отражение/апярэджваючае адлюстраванне/anticipatory
 reflection
 опознавательные признаки/апазнавальныя прыкметы /identification signs
 опознание / апазнанне / identification

оппонентный круг/апанентнае кола / opponent area
 определение/1.вызначэнне,устанаўленне;2.азначэнне/1.determination;2.defini-
 tion
 опрос / апытанне /questioning
 опросники личностные/апытальнікі асабовыя /personality
 questionnaire,questionary
 организационный конфликт /арганізацыйны канфлікт /organization conflict
 организация / арганізацыя / organization
 органы чувств /органы пачуццяў / organs of perception
 ореола эффект / арыёла эфект/ halo effect
 ориентация / арыентацыя / orientation
 ориентировочная деятельность/арыентацыйная дзейнасць/orienting activity
 ориентировочная основа действий / арыентацыйная аснова
 дзеянняў/orienting basis of action
 ориентировочная реакция /арыентыровачная рэакцыя / orienting response
 ориентировочный рефлекс /арыентыровачны рэфлекс / orienting reflex
 оружие психологическое /прылада псіхалагічная/ psychological weapon
 орудийные действия животных/ прыладавыя дзеянні жывёл / animal actions
 with tools
 оскорбление словом и действием / абраза(знявага)словам і дзеяннем
 /verbal and physical assault
 основы обучения / асновы навучання / foundations of teaching
 осязание / дотык / sense of touch,tangibility
 отбор / адбор / selection
 отбор психологический /адбор псіхалагічны / psychologic selection
 ответственность /адказнасць / responsibility
 отделение вечернее / аддзяленне вячэрняе / evening department, part-time
 department
 отделение дневное / аддзяленне дзённае / day department,fulltime
 department
 отделение заочное /аддзяленне заочнае / correspondence
 department,external department
 отклоняющееся поведение/адхіляючыся паводзіны/ deviating behaviour
 отличительная черта / характэрная рыса / distinctive feature
 отличная оценка,"отлично" /выдатная адзнака /excellent mark, "excellent"

отношение / відно́сини / 1.attitude (to);2.relation, relationship
 отношений личности концепция/відно́син особи канцеля́ція /personal relations
 conception
 отношения межличностные /відно́сини міжособови́х /interpersonal relations
 отпуск (для учителей, преподавателей вузов) /відпуск (для наста́вника́, виклада́чка́ ВНУ)/ vacation, leave
 отражение /адлю́страванне / reflection
 отраженная субъективность /адлю́стрована́ суб'єкты́вність / reflected
 subjectivity
 отрочество / малолетства / adolescence
 отрывок / урива́к /passage, paragraph, extract
 отсеб по неуспеваемости /адся́ванне на неспя́ховасці/flunking out
 отставание / адста́ванне / lag
 отстающий ребёнок / адста́лає дзіця́ці / backward (retarded) child
 отстающий ребенок /адста́ючы дзіця́ці / backward child
 отступление от правил / адсту́пленне ад пра́віл /deviation from the rules
 отсутствие дисциплины /адсутна́сть дысцыплі́ны/ lack of discipline
 отчуждение, отчужденность /адчу́жэнне, адда́ленне/estrangement, alienation
 оценивать / ацэ́ньваць / 1.to value smth at;2.to appreciate smb
 оценить правильно положение в классе / ацэ́ньваць пра́вільна ста́нові́шча ў
 классе / form a correct estimate of the situation in a class
 оценка успеваемости / ацэ́нка спя́ховасці / mark
 ошибка / памылка / mistake, error
 ошибки оператора / памылкі апера́тара/operator's mistakes(errors)
 ошибочное представление / памылковы́ ўя́ўленні / erroneous idea,
 misconception
 ощущение / 1.адчу́ванне; 2.пачу́ццё / sensation

П

память / памяць / memory
 память долговременная / памяць доўгачасо́вая/lasting (prolonged) memory
 память кратковременная /памяць каротка́часо́вая/short (brief) memory
 память образная /памяць вобразна́я /memory image
 память сенсорная /памяць сенсорна́я /sensory memory

паника массовая/пані́ка маса́вая / mass panic
 пантомимика /пантамі́міка / pantomimic expression, pantomime
 папка / па́пка /1.folder; 2.file paper
 парадигма / парады́гма / paradigm
 парамнезия /парамне́зія / paramnesia
 парапсихология /парапсі́халогія / parapsychology
 парафазия /парафа́зія / paraphasia
 пароксизм / параксі́зм / paroxysm
 патологические сомнения /паталагі́чныя сумне́нні/ pathological doubts
 патопсихология /патапсі́халогія / pathopsychology
 педагог /педаго́г / 1.teacher,pedagogue (a very rare word); 2. educator
 педагогика /педаго́гіка / 1.education,pedagogy, pedagogics
 педагогика действия / педаго́гіка дзе́яння /pedagogics of action
 педагогика сотрудничества / педаго́гіка супрацо́ўніцтва /pedagogics of
 cooperation
 педагогика сравнительная /педаго́гіка пара́ўнальная /comparative
 pedagogics
 педагогическая психология/педагагі́чная псі́халогія/ pedagogical psychology
 педагогическая теория /педагагі́чная тэо́рыя/educational concept
 педантичный / педанты́чны /precise
 педвуз(педагогическое высшее учебное заведение / пед ВНУ (педагагі́чная
 навуча́льная ўста́нова/higher pedagogical establishment
 пединститут (педагогический институт)/педінсты́тут (педагагі́чны інсты́тут)
 /pedagogical institute; college of education
 педколлектив (педагогический коллектив)/педкалекты́ў,педагагі́чны
 калекты́ў/ body of teachers
 педкурсы (педагогические курсы)/ педкурсы (педагагі́чныя курсы)/
 pedagogical courses
 педология /педалогія / pedology
 педоцентризм / педацэ́нтрі́зм / pedocentrism
 педпрактика (педагогическая практика) /педпракты́ка (педагагі́чная
 практы́ка) / practicals, teaching practice
 педсовет (педагогический совет школы) /педса́вет (педагагі́чны са́вет
 школы) / (school) stuff meeting
 педуниверситет (педагогический университет) /педуніве́рсі́тэт (педагагі́чны

університет) /pedagogical University
 педучилище (педагогическое училище) / педвучилища (педагогічне вучилища) /pedagogical school
 педфак (педагогический факультет) /педфак (педагогічний факультет)/pedagogical faculty
 пенал /пенал / pencil-case
 первая сигнальная система /перша сигнальна система/ first signal system
 перевод / 1.переклад; 2.перевод / translation
 перевоспитание / перавыхаванне / re-education
 переживание /перажыванне / emotional experience
 перемена, большая перемена / перапынак, вялікі перапынак /break, lunch break
 переменная /пераменная / variable
 перенос / перанос / transfer
 переподготовка кадров / перепадрыхтоўка кадраў / further training of staff
 переподготовка учителей /перепадрыхтоўка настаўнікаў / teachers' refresher course
 пересказ / пераказ / (oral) reproduction
 пересказать / пераказваць / reproduce, retell
 переубеждать / пераконваць /make smb change one's mind
 перечень краткий /кароткі пералік / sketchy list
 персеверация /персеверацыя / perseveration
 персона / персона / person
 персонализация /персаналізацыя / personalization
 персонализм /персаналізм/ personalism
 персональная ответственность/персанальная адказнасць/personal responsibility
 персоналия / персаналія / personalia
 персонификация /персаніфікацыя /personification
 перцептивные действия / перцэптыўныя дзеянні / perceptiveactions
 перцепция /перцэпцыя/ perception
 перцепция социальная /перцэпцыя сацыяльная / social perception
 пиктограмма /піктаграма / icon
 пилотажное исследование /пілатажнае даследаванне / pilot study
 письменная практика /пісьмовая практыка /written composition (written

practice is not usual in England)
 план (по тексту) / план (па тэксту) /1.summary, synopsis 2.plan (made by the author)
 плата за обучение / плата за навучанне /tuition fee
 плацебо-эффект/плацеба-эффект / placebo-effect
 площадка для игр /пляцоўка для гульні /playground
 плюрализм / плюралізм / pluralism
 поведение /паводзіны /1.behaviour(Br.), behavior (Am.)
 поведение агрессивное/паводзіны агрэсіўныя/ aggressive behaviour
 поведение девиантное/паводзіны дэвіянтныя/ deviative behaviour
 поведение полевое / паводзіны палявыя /field behaviour
 поведение человека /паводзіны чалавека /human behaviour
 поведения терапия / паводзін тэрапія /behaviour therapy
 повторение /паўтарэнне / repetition,reiteration,recapitulation
 повторять /паўтараць / repeat, reiterate
 повышение квалификации /павышэнне кваліфікацыі /refresher courses,upgrading and retraining courses, in-service training course
 пограничные ситуации /пагранічныя сітуацыі/borderline situations
 пограничные состояния /пагранічныя станы / borderline states
 погружение / апусканне / immersion
 подвижность /рухавасць /1.mobility; 2.liveliness
 подготовка к занятиям /падрыхтоўка да заняткаў /preparation for tutorials
 подготовка к урокам / падрыхтоўка да ўрокаў /preparation for classes, doing one's homework
 подготовка к экзаменам /падрыхтоўка да экзаменаў / preparation for examinations, reading for examinations
 поддержание профессионального уровня/ падтрыманне прафесійнага ўзроўня/ in-career training
 подкрепление /падмацаванне / reinforcement
 подражание /падражанне / imitation
 подростковый возраст /подлеткавы ўзрост / juvenile age
 подсознание /падсвядомасць / subconsciousness
 позиция /пазіцыя / position
 позиция социальная / пазіцыя сацыяльная / social position
 познавательная активность / пазнавальная актыўнасць /cognitive activity

познание / пазнанне / cognition
 поколение / пакаленне / generation
 пол / пол / sex
 поле / поле / field
 полевое исследование / палявое даследаванне / field investigation
 полнезависимость / полнезалежнасць / field independence
 политическая психология / палітычная псіхалогія / political psychology
 политическое сознание / палітычная свядомасць / political consciousness
 политехническая академия / палітэхнічная акадэмія / politechnical academy
 половая дифференциация / палавая дыферэнцыяцыя / sex differentiation
 половая жизнь / палавое жыццё / sexual life
 половая идентичность / палавая ідэнтычнасць / sex identity
 половое влечение / палавая цяга / sexual attraction, sex appeal
 половое воспитание / палавое выхаванне / sex education
 половые роли / палавыя ролі / sex roles
 получатель, приемник / атрымальнік / receiver
 полярных профилей метод / палярных профіляў метада / polar profile method
 понимание / разуменне / understanding
 понятие / паняцце / conception
 поощрение / 1. падтрымка, падтрымліванне; 2. ўзнагарода / encouragement
 попустительский стиль / натуральніцкі стыль / "Laissez-Faire" style
 попытка / спроба / attempt
 порог ощущения / парог адчування / sensation threshold
 порог слуховой / парог слыхавы / hearing threshold
 порог сознания / парог свядомасці / mind threshold
 поручать / даручаць / to assign
 последовательный образ / паслядоўны вобраз / consistent image
 пособие / дапаможнік / textbook
 постулат непосредственности / пастулат непасрэднасці / spontaneity postulate
 постулировать / пастуліраваць / to postulate
 поступить в вуз / паступаць у ВНУ / to enter a higher educational establishment
 поступок / учынак / 1. action, deed, act; 2. behaviour
 потребность / патрэбнасць / need, want, requirement
 правила для учеников / правіла для вучняў / pupils' rules and regulations
 прагматизм / прагматызм / pragmatism

практикант / практыкант / apprentice
 практические занятия / практычныя заняткі / classes
 практический уклон / практычны ўхіл / practical bias
 прегнантность / прэгантансць / Pragnanz (Gestalt psychology)
 предел / мяжа, граніца, рубеж / range, limit, bound
 предметно-рефлексивные отношения / прадметна-рэфлексійныя адносіны
 / object-reflex relations
 предметно-ценностное единство коллектива / прадметна-цэннаснае адзінства калектыву / object-value unity of collective
 предположение / меркаванне / assumption
 предпочтение / перавага / preference
 предрассудок / забабоны / prejudice
 представление / уяўленне / idea, notion
 предубеждение / прадузятасць / prejudice, bias
 предъявление, презентация / прад'яўленне, паказванне, прэзентацыя / presentation, exposure
 преемственность / пераемнасць / succession, continuity
 преподавание / выкладанне / teaching
 престиж / прэстыж / prestige
 привыкание / прызвычайванне / adaptation
 привычка / звычка / habit
 пригодность / прыгоднасць / validity
 прием, умение / прыём / trick, method
 приёмная комиссия / прыёмная камісія / Admission Board
 признание / прызнанне / appreciation
 применение / выкарыстанне / application
 пример / прыклад / example
 принадлежность (к профессии) / прыналежнасць (да прафесіі) / affiliation
 принцип / прынцып / principle
 принцип деятельности / прынцып дзейнасці / principle of activities
 принцип инерции / прынцып інерцыі / principle of inertia
 принцип отраженной субъективности / прынцып адлюстраванай суб'ектыўнасці / reflected subjectivity principle
 принцип реальности / прынцып рэальнасці / principle of reality
 принцип удовольствия / прынцып задавальнення / principle of pleasure

(delight)

принятие решения / прыняцце рашэння / decision-making
приобрести практический опыт / набыць практычны вопыт / to get practical skills
припоминание / прыпамінанне / remembrance, recalling
приспособление (1.прибор, механизм; 2.действие / прыставанне / 1.device; 2.adaptation, adjustment
приспособляемость / прыстасавальнасць / adaptability
проблема (педагогическая)/праблема (педагагічная) / pedagogical problem
проблема ценностей /праблема каштоўнасцей / problem of value
проблемная ситуация/праблемная сітуацыя / problem situation
проблемное обучение /праблемнае навучанне / problem education
провалиться на экзамене / праваліцца на экзамене / to fail an examination
проверка домашнего задания / праверка дамашняга задання / (oral) test, a test on homework, checking on the homework
прогнозирование / прагназаванне / prognostication
программа исследования / праграма даследавання / investigation programme (syllabus, program)
программирование / праграміраванне / programming
прогрессивное внутреннее торможение / прагрэсіўнае унутранае тармажэнне / progressive inner inhibition
прогуливать (урок) / прагуліваць (заняткі) / to skip classes; to miss classes
проективный метод / праектыўны метад / projective method
произвольное движение / адвольны рух / arbitrary motion, free motion
произвольный ответ / адвольны водгук / arbitrary response
промежуточные переменные / прамежкавыя пераменныя / intermediate variables
проректор / прарэктар / Pro-rector, Vice-rector
протекция / пратэкцыя / patronage
профессионализм / прафесіяналізм / professionalism
профессиональная консультация / прафесіянальная кансультацыя / vocational, professional consultation
профессиональная ориентация/ прафесіянальная арыентацыя / vocational, professional orientation
профессиональная пригодность / прафесіянальная прыгоднасць / vocational,

professional validity

профессионально-техническое образование / прафесійна-тэхнічная адукацыя / vocational training
профессионально-техническое училище / прафесійна-тэхнічнае вучылішча / training, vocational school
профессиональный выбор / прафесійны выбар / choice of profession
профессиональный отбор / прафесіянальны адбор / professional selection
профессия / прафесія / 1.career; 2.profession; 3.occupation; 4.job
профессор / прафесар / (full) professor
профессорско-преподавательский состав / прафесарска-выкладчыцкі склад / the academic teaching staff, faculty (Am.)
психика / псіхіка / psychic
психическая деятельность животных / псіхічная дзейнасць жывёл / psychic activity of animals
психическая реабилитация / псіхічная рэабілітацыя / psychic rehabilitation
психическое здоровье / псіхічнае здароўе / psychic health
психическое как процесс / псіхічнае як працэс / psychic as a process
психическое состояние / псіхічны стан / psychic state
психоанализ / псіхааналіз / psychoanalysis
психобиография / псіхабіяграфія / psychobiography
психогенетика / псіхагенетыка / psychogenetics
психогигиена и психопрофилактика / псіхагігіена і псіхапрафілактыка / psychohygiene psychoprophylaxis
психодиагностика / псіхадыягностыка / psychodiagnostics
психограмма / псіхаграма / psychogram
психодинамика / псіхадынаміка / psychodynamics
психодрама / псіхадрама / psychodrama
психоз / псіхоз / psychosis
психолингвистика / псіхалінгвістыка / psycholinguistics
психология / псіхалогія / psychology
психологическая антропология / псіхалагічная антрапалогія / psychological antropology
психологическая помощь / псіхалагічная дапамога / psychological assistance
психологическая служба / псіхалагічная служба / psychological service
психологическая служба школы / псіхалагічная служба школы / psychological

school service

психологические журналы / психологічні журнали / psychological magazines

психологические учреждения / психологічні установы / psychological establishments

психологический барьер / психологічний бар'єр / psychological barrier

психологический симбиоз / психологічний симбіоз / psychological symbiosis

психологическое время / психологічний час / psychological time

психология допроса и показания / психологія допиту і показання / psychology of interrogation and testimony

психология компьютеризации / психологія комп'ютеризації / psychology of computerization

психология искусства / психологія мистецтва / psychology of art

психология науки / психологія науки / psychology of science

психология половых различий / психологія плавових адрознення / psychology of sex differences

психология пропаганды / психологія пропаганды / psychology of propaganda

психология религии / психологія релігії / psychology of religion

психология семьи и брака / психологія сім'ї і шлюбу / psychology of family and marriage

психология спорта / психологія спорту / psychology of sport

психология сценического искусства / психологія сценічного мистецтва / psychology of dramatic art

психология творчества / психологія творчості / psychology of creative work

психология труда / психологія праці / psychology of work

психология управления / психологія керівництва / psychology of management

психометрия / психометрія / psychometry

психомоторные навыки / психомоторні навички / psychomotor habits

психопатия / психопатія / psychopathy

психопедагогика / психопедagogіка / psychopedagogy

психосексуальная ориентация / психосексуальна орієнтація / psychosexual orientation

психосемантика / психосемантика / psychosemantics

психосоматика / психосоматика / psychosomatics

психосоматические заболевания / психосоматичні захворювання / psychosomatic diseases

психосоматические расстройства / психосоматичні растройства / psychosomatic disorders

психостимуляторы / психастимулятори / psychostimuli

психотерапия / психотерапія / psychotherapy

психотерапия групповая / психотерапія груповая / group psychotherapy

психотехника / психотехніка / psychotechnics

психотоксикология / психотоксикологія / psychotoxicology

психофармакология / психофармакологія / psychopharmacology

психофизика / психофізика / psychophysics

психофизиология / психофізіологія / psychophysiology

психофизическая проблема / психофізична проблема / psychophysiological problem

психофизический параллелизм / психофізичний паралелізм / psychophysical parallelism

психофизическое взаимодействие / психофізичне взаємодіяння / psychophysical interaction

Р

работа внеклассная / работа позакласная / extra-curricular work

работа внешкольная / работа позашкільная / out-of-school work

работоспособность / працездальність / capacity for work, efficiency

развитие личности / розвицтя особи / personality development

развитие психики / розвицтя психіки / mental development

разговор / розмова, гаворка / talk, conversation

раздражимость / подразняльність / irritability

раздражитель / подразняльник / irritant

различие / адрознення / distinction

ранец / ранец / satchel

рапорт / рапорт / report

распорядок дня / распарадак дня / daily routine

распределение / розмірковування / distribution

рассеянность / рассеяність / absent-mindedness, distraction

рассудок и разум / розвага і розум / reason and intelligence

рационализация / раціоналізація / rationalization

реактивные состояния / реактыўныя станы / responsive states
 реакция / рэакцыя / reaction
 реальное воплощение / рэальнае ўвасабленне (ажыццяўленне) / actual embodiment
 регрессия / рэгрэсія / regression
 регрессивное внутреннее торможение / рэгрэсіўнае ўнутранае тармажэнне / regressive inner inhibition
 регрессиивный анализ / рэгрэсіўны аналіз / regression analysis
 регрессия поведения / рэгрэсія паводзін / regression behaviour
 редукционизм / рэдукцыянізм / reductionism
 режим дня / рэжым дня / daily time-table (routine)
 резинка / рызінка / rubber
 рейтинг / рэйтынг / rating
 рейтинг-шкалирование / рэйтынг-шкаліраванне / rating scaling
 рекапитуляция / рэкапітуляцыя / recapitulation
 ректор / рэктар / rector
 релаксация / рэлаксацыя / relaxation
 реминисценция / рэмінісцэнцыя / reminiscence
 репрезентативная выборка / рэпрэзентатыўная выбарка / representative sampling
 репрезентативность / рэпрэзентатыўнасць / representativeness
 репродуктивный метод / рэпрадуктыўны метада / reproductive method
 респондент / рэспандэнт / respondent
 референтность / рэфэрэнтнасць / referency
 референтная группа / рэфэрэнтная група / reference group
 референтных отношений объект / рэфэрэнтных адносін аб'ект / reference relations object
 референтометрический метод / рэфэрэнтаметрычны метада / reference method
 рефлекс / рэфлекс / reflex
 рефлекс. безусловный / рэфлекс безумоўны / unconditioned response
 рефлекс условный / рэфлекс умоўны / conditioned response
 рефлексия / рэфлексія / reflexion
 реформа / рэформа / reform
 рецептор / рэцэптар / receptor

реципиент / рэцыпіент / recipient
 рецепция / рэцэпцыя / receptivity, reception
 речь / маўленне / speech
 речь внутренняя / мова ўнутраная / inner speech
 речь тактильная / мова тактыльная / tactile speech
 речь жестовая / мова жэставая / gesture speech
 речь письменная / мова пісьмовая / written speech
 речь устная / мова вусная / oral speech
 речь эгоцентрическая / мова эгацэнтрычная / egocentric speech
 решение / рашэнне / decision, determination
 решительность / рашучасць / resolution, resoluteness
 ригидность / рыгіднасць / rigidity
 риск / рызыка / risk
 роботизация / рабатызацыя / robotization
 родительский комитет школы / бацькоўскі камітэт школы / 1. parents' school committee; 2. parent-teacher association
 роль / роля / role
 ролевая игра / ралявая гульня / role play
 ролевой конфликт / ралявы канфлікт / role conflict
 руководитель / кіраўнік / leader, supervisor
 руководитель научный / кіраўнік навуковы / scientific supervisor
 руководство / кіраўніцтва / leadership, management, supervision
 руководство классное / кіраўніцтва класнае / class staff
 руководство школьное / кіраўніцтва школьнае / school staff

С

самоактуализация / самаактуалізацыя / self-actualization
 самоанализ / самааналіз / self-analysis, introspection
 самовнушение / самаўнушэнне / autosuggestion
 самовоспитание / самавухаванне / self-education
 самовосприятие / самаўспрыманне / self-perception
 самовыражение / самавыяўленне / self-expression
 самодетерминации принцип / самадэтэрмінацыі прынцып / principle of self-determination

самодисциплина /самадисципліна / self-discipline
 самоконтроль / самаконтроль / self-control, self-possession
 самонаблюдение / саманазірання / self-observation
 самообладание / самавладання / self-control
 самообраз / самавобраз /self-image
 самообразование / самаадукація / self-education
 самоопределение личности / самавызначення особи / self determination
 (self-direction) of personality
 самоорганизации концепция / самаарганізації канцепція / conception of
 self-organization
 самостіет / самасправаздача / self-report, self evaluation
 самооценка / самаацэнка / self-evaluation
 саморегуляция / самарэгуляцыя / self-regulation
 самосознание / самасвядомасць / self-consciousness
 самоуважение /самаповага / self-respect, self-esteem
 самоуправление детское / самакіраўніцтва дзіцячае /child self- government
 самоуправление школьное / самакіраўніцтва школьнае / school government
 самочувствие / самаадчуванне / general condition
 сангвиник / сангвінік / sanguine
 сверхценные идеи / звышцэнныя ідэі/ supervalueable thoughts
 сверх-я (супер-эго) / звыш-я (супер-эго) /superego (Freud)
 свойства нервной системы / уласцівасці нервовай сістэмы / characteristics
 of nervous system
 связи внутригрупповые / сувязі ўнутрыгрупавыя /intergroup connections
 связь / сувязь / connection
 связь теории и практики / сувязь тэорыі і практыкі / connection between
 theory and practice, marriage of theory and practice
 сдвиг к риску / зрух да рызыкі / shift to risk
 сегрегация / сепрэгацыя / segregation
 секс / секс / sex
 сексология / сексалагія / sexology
 секстерапия / сексатэрапія / sex therapy
 сексуальная совместимость / сексуальная сумяшчальнасць / sexual
 compatibility
 сексуальное поведение / сексуальныя паводзіны / sexual behaviour

семестр / семестр / term
 семинар / семінар / seminar
 сензитивность / сензітыўнасць / sensitivity
 сенсбилизация / сенсібілізацыя / sensibility
 сенсорный / сенсорны / sensory
 сенсомоторный психосинтез / сенсаматорны псіхасінтэз/sensorimotor
 psychosynthesis
 сенсорная депривация / сенсорная дэпрывацыя / sensory deprivation
 сенсуализм / сенсуалізм / sensualism
 сессия / сесія / session
 сигнал / сігнал / signal
 сигнальная система / сігнальная сістэма / signal system
 сила нервной системы / сіла нервовай сістэмы / the power of nervous system
 символ / сімвал / symbol
 симпатия / сімпатыя / sympathy
 симуляция / сімуляцыя / simulation
 синдром / сіндром / syndrome
 синектики метод / сінектыкі метада / method of synectics
 синестезия / сінестэзія / synesthesia
 синкретизм / сінкратызм / syncretism
 синтез / сінтэз / synthesis
 система обучения / сістэма навучання / education system
 системности принцип / сістэмнасці прынцып / principle of systematization
 системность и последовательность / сістэмнасць і
 паслядоўнасць/systematization and succession
 системно-структурный анализ/ сістэмна-структурны аналіз /systematic-
 structural analysis
 ситуация / сітуацыя / situation
 скаутизм / скаўтызм / scoutism
 склонность / схільнасць / inclination, disposition, bent, fondness
 слепоглухонемых психология / слепанглуханаемых псіхалогія /blind-deaf-and-
 dumb psychology
 словарь / слоўнік / dictionary, vocabulary
 служба психологическая / служба псіхалагічная / psychological service
 слухи / чуткі / rumour

слушатель (курсов) /слухач (курсав) /student
 смешение /смяшэнне / confounding, mixture
 сновидение / снабачанне/ dream
 совесть/сумленне/ conscience
 совместимость / сумяшчальнасць / compatibility
 совместимость групповая / сумяшчальнасць групавая / group compatibility
 совместимость межличностная / сумяшчальнасць між асобамі / interpersonal compatibility
 совместная деятельность /сумесная дзейнасць / co-operation
 согласие групповое /згода групавая / group agreement
 содержание образования / змест навучання / content of education
 соединение обучения с производительным трудом / злучэнне навучання з прадакцыйнай працай / combination of education with productive work
 сознание / свядомасць / consciousness
 сознание и активность / свядомасць і актыўнасць / consciousness and activity
 сознание религиозное / свядомасць рэлігійная / religious consciousness
 сомнамбулизм /самнамбулізм /somnambulism
 сон / сон / dream
 сопереживание / суперажыванне / compassion
 сопряженно-моторная методика / спалучана-маторная методыка / motor-attendant methods
 сосредоточенность / сканцэнтраванасць / concentration
 состояние / стан / state
 сохранение / захаванне / preservation
 социализация / сацыялізацыя /socialization
 социальный / сацыяльны / social
 социальная желательность / сацыяльная нажаданнасць /social desirability
 социальная психология / сацыяльная псіхалогія / social psychology
 социальная психотерапия / сацыяльная псіхатэрапія / social psychotherapy
 социальная ситуация/сацыяльная сітуацыя /social situation
 социально-психологическая компетентность / сацыяльна псіхалагічная кампетэнтнасць /socio-psychological competence
 социальных представлений концепция / сацыяльных уяўленняў канцэпцыя / concept of social ideas
 социогенез / сацыягенез /sociogenesis

социогенетический /сацыягенетычны /sociogenetic
 социограмма / сацыяграма / sociogram
 социология / сацыялогія / sociology
 социометрия /сацыяметрыя / sociometrics
 сочинение / сачыненне /composition
 специализация условного рефлекса / спецыялізацыя умоўнага рэфлексу/ conditioned response specialization
 специальная психология/спецыяльная псіхалогія / special psychology
 специальная школа с уклоном / спецыяльная школа з ухілам / specialized school, school specialising in ...
 сплоченность групповая / згуртаванасць групавая /group cohesion
 способности / здольнасці / gifts
 способность / здольнасць / gift, ability, faculty, aptitude, capacity
 сравнение / параўнанне / comparison
 сравнительная психология / параўнальная псіхалогія /comparative psychology
 среда географическая /геаграфічнае асяроддзе/geographical environment
 среда окружающая /навакольнае асяроддзе / environment, surroundings
 средняя общеобразовательная школа /сярэдня агульнаадукацыйная школа/ / secondary school
 стажировка / стаыроўка / study leave, study trip
 станция юных натуралистов / станцыя юных натуралістаў/young naturalists station
 станция юных техников / станцыя юных тэхнікаў /young technician station
 староста /стараста / monitor
 старшеклассник /старшакласнік/ topformer
 старшие курсы /старшыя курсы / senior students
 старший научный сотрудник / старшы навуковы супрацоўнік /senior research associate
 статистика / статыстыка / statistics
 статистические методы/статыстычныя метады /statistical methods
 статистических гипотез проверка /статыстычных гіпотэз праверка/ testing of statistical hypothesis
 статус (групповой) /статус (групавы) /status (group)
 степень / ступень / level, stage

стереотип / стэрэатып / stereotype
 стереотип социальный / стэрэатып сацыяльны / social stereotype
 стереотипы восприятия / стэрэатыпы ўспрымання / perception stereotypes
 Стивенсона закон / Стывенсана закон / Stivenson's law
 стиль авторитарный / стиль аўтарытарны / authoritarian style
 стиль демократический / стиль дэмакратычны / democratic style
 стиль жизни / стиль жыцця / style of life
 стиль либеральный / стиль ліберальны / liberal style
 стиль лидерства / стиль лідэрства / style of leadership
 стиль попустительства / стиль натуральніцкі / "Laissez-Faire" style
 стиль руководства / стиль кіраўніцтва / management style, style of management
 стимул / стымул / stimulus
 стипендия / стыпендыя / grant (regular payment), scholarship (for a special purpose)
 страсть / страсць / passion
 страх / страх / fear, fright
 стремление / імкненне / aspiration for smth., striving for smth., yearning for smth., urge towards smth.
 стресс / стрэс / stress
 стрессовая ситуация / стрэсавая сітуацыя / stress situation
 стрессор / стрэсар / stressor
 структура / структура / structure
 структура урока / структура ўрока / structure of the lesson
 структурная психология / структурная псіхалогія / structural psychology
 студент / студэнт / student
 студенческое научное общество / студэнцкая навуковая суполка / students' scientific society
 стыд / сорам / shame
 сублимация / сублімацыя / sublimation
 субсенсорное восприятие / субсенсорнае ўспрымання / subsensor perception
 субъект / суб'ект / subject
 субъективно-семантическое пространство / суб'ектыўна-семантычная прастора / subject-semantic space
 суггестия / сугесцыя / suggestion

судебная психология / судовая псіхалогія / judicial psychology
 судебно-психологическая экспертиза / судовы-псіхалагічная экспертыза / judicial psychological investigation
 суеверие / забабоны / superstition
 суждение / суджэнне / judgement, opinion
 суицид / суіцыд / suicide
 сурдопедагогика / сурдапедагоріка / surdopedagogics
 сурдопсихология / сурдапсіхалогія / surdopsychology
 схема / схема / scheme, design

T

табу / табу / taboo
 таксисты / таксісты / taxis
 такт / такт / tact
 тактильная чувствительность / тактыльная чуліласць / tactile sensitiveness
 талант / талант / talent, gift
 Тальбота закон / Тальбата закон / Talbot law
 тахистоскоп / тахістаскоп / tachistoscope
 творчество / творчасць / creative work
 Т-группа / Т-група / T-group (encounter group)
 Тейлора система / Тэйлара сістэма / Taylor system
 текст / тэкст / text
 темперамент / тэмперамент / temperament
 теория деятельности опосредования межличностных отношений в группе / тэорыя дзейнаснага апасродкавання міжсабовых адносін у групе / the theory of work-mediated interpersonal relationships in the group
 территориальное поведение животных / тэрытарыяльныя паводзіны жывёл / territorial animal behaviour
 тест / тэст / test
 тестирование / тэставанне / test
 тест достижений / тэст дасягненняў / achievement test
 тесты интеллекта / тэст інтэлекту / intelligence tests
 тесты креативности / тэсты крэатыўнасці / creativity tests
 тесты критерально-ориентированные / тэсты крытэрыяльна-арыентаваныя /

/ criterion-oriented tests
 тесты личностные /тэсты асобы / personal tests
 тесты проективные /тэсты праектыўныя / projective tests
 тетрадь / сшытак/note-book, copy-book, exercise book
 технические средства обучения /тэхнічныя сродкі навучання/ technical means of teaching
 тип / тып / type
 тип высшей нервной деятельности / тып вышэйшай нервовай дзейнасці /higher nervous activity type
 тип личности / тып асобы / personality type
 тип конфликтов в организации / тып канфлікту ў арганізацыі / conflict type in organization
 тифлопсихология / тыфлапсіхалогія / typhlopsychology
 толерантность / талерантнасць / tolerance
 толпа / натоуп / crowd
 топологическая и векторная психология / тапалагічная і вектарная псіхалогія / topological and vector psychology
 торможение / тармажэнне / inhibition
 торможение безусловное / тармажэнне безумоўнае / unconditioned inhibition
 торможение внутреннее /тармажэнне ўнутранае / inner inhibition
 торможение запредельное /тармажэнне загранічнае/top inhibition
 торможение локальное / тармажэнне лакальнае /local inhibition
 торможение проактивное / тармажэнне праактыўнае / proactive inhibition
 торможение ретроактивное/тармажэнне рэтраактыўнае /retroactive inhibition
 торможение условное / тармажэнне ўмоўнае / conditioned inhibition
 тотем / татэм / totem
 точность /дакладнасць / precision
 традиции / традыцыі / tradition
 транс / транс / trans
 трансактный анализ / трансактны аналіз /transactional analysis
 трансфер / трансфер / transfer
 требование /патрабаванне / demand, requirements
 тревога /трывога / alarm, anxiety
 тревожность /трывожнасць / (state of) anxiety
 тремор / трэмар /tremor

тренинг / трэнінг /training
 триггерная стимуляция /трыгерная стымуляцыя/trigger stimulation
 тропизм / трапізм / trouprism
 трудовое обучение / працоўнае навучанне / labour training
 трудолюбие/ працавітасць / diligence

у

убеждение/ перакананне/beliefs, persuasion, convictions
 убежденность/ перакананасць / conviction
 удовлетворительная оценка / здавальняючая адзнака /satisfactory mark
 удовлетворительно/здавальняюча / satisfactory
 удовлетворенность трудом/задаволенасць працай/contentment by work
 узкая специализация /вузкая спецыялізацыя/vocationalism
 узнавание / пазнаванне/recognition
 ум / розум/ mind, intellect
 умозаключение /вывад / conclusion, deduction
 умственного развития уровень /разумовага развіцця ўзровень / intelligence quotient(IQ), intelligence coefficient
 умственно отсталые / разумова адсталыя /mentally retarded, handicapped
 умственные действия / разумовыя дзеянні / mental actions
 умственные способности / разумовыя здольнасці / mental ability, intelligence
 университет / універсітэт / university
 упражнение /практыкаванне / exercise, training
 упрямство/ упертасць /obstinacy, stubbornness
 уравновешенность нервных процессов / уравниважанасць нервовых працэсаў / nervous processes balance
 уровень /узровень / level
 уровень группового развития / узровень групавога развіцця / level of group development
 уровень притязаний / узровень дамаганняў / level of aspiration
 урок / урок /1. lesson, 2. task, exercise
 урок открытый / урок адкрыты / open lesson
 усвоение / засваенне / assimilation (of food), mastering, learning (of knowledge)

условие /умовы / conditions
 условный рефлекс / умоўны рэфлекс / conditioned reflex, conditioned response
 усталость / стомленасць, стома / fatigue
 установка / устаноўка / attitude
 установка социальная / устаноўка сацыяльная / social attitude
 установки теория / устаноўцы тэорыя / attitude theory
 устная практика / вусная практыка / oral work (oral practice is not usual in England)
 устойчивость / устойлівасць, сталасць, трываласць / stability
 утомление/стома / tiredness, weariness, lassitude, fatigue
 учащийся/ навучэнец, вучань, студэнт, слухач / student, pupil
 учеба / навучанне, вучоба / studies, training
 учебник / падручнік / textbook
 учебное заведение закрытого типа/навучальная ўстанова закрытага тыпу/residential institution
 учебный год / навучальны год / school-year
 учебный план / вучэбны план / training scheme
 ученая степень / вучоная ступень / degree, advanced degree
 ученый / вучоны / scientist, scholar, researcher
 ученый совет / вучоны савет / academic council
 училище педагогическое / вучылішча педагагічнае / pedagogical school
 учитель(учительница) / настаўнік, настаўніца / teacher, master, mistress
 учитель-предметник/ настаўнік-прадметнік / subject teacher, specialist
 учительская / настаўніцкая / the staff-room, teachers' room
 учить (обучать) / вучыць, навучаць / teach
 учиться / вучыцца, навучацца / learn, study
 учреждение / ўстанова / institution, establishment

Ф

фактор / фактар / factor
 фактор риска / фактар рызыкі / risk factor
 факторный анализ / фактарны аналіз / factor analysis
 факультет / факультэт / faculty, department

факультативные занятия / факультатыўныя заняткі / optional lessons, elective lessons (Am)
 фанатизм / фанатызм / fanaticism
 фантазия / фантазія, уяўленне / imagination, fancy, fantasy
 фантомная боль / фантомная боль / phantom pain
 фасилитация социальная / фасілітацыя сацыяльная / social facilitation
 fascinación / фасцынацыя / fascination
 феномен / феномен / phenomenon
 феномен давления группы на индивида / феномен націску групы на асобу / phenomenon of group pressure on the individual
 феноменистическая психология / феноменалістычная псіхалогія / phenomenalist psychology
 феноменологическая структура / феноменалагічная структура / phenomenological structure
 феноменология / феноменалогія / phenomenology
 фенотип / фенатып / phenotype
 фигура и фон / фігура і фон / figure and background
 физиогномика / фізіягноміка / physiognomy
 физиология активности / фізіялогія актыўнасці / physiology of activity
 физический кабинет / фізічны кабінет / physics laboratory
 физкультура / фізкультура / physical culture
 филогенез / філагенез / phylogenesis
 филогенетическая память / філагенетычная памяць / phylogenetic memory
 филологический факультет / філалагічны факультэт / philological faculty
 филологические науки / філалагічныя навукі / philological sciences
 филология / філалогія / philology
 фильмоскоп / фільмаскоп / film-strip projector
 флегматик / флегматык / phlegmatic
 фобии / фобіі / phobia
 фонетика / фанетыка / phonetics
 формализм в обучении / фармалізм у навучанні / formalism in education
 формирующий эксперимент / фарміруючы эксперымент / forming experiment
 фрейдизм / фрэйдызм / Freudianism, Freudism
 фрейм / фрэйм / frame
 френология / фрэналогія / phrenology

фригидность / фрыгіднасць / frigidity
 фрустрация / фрустрацыя / frustration
 функциональная психология / функцыянальная псіхалогія / functional psychology
 функциональное состояние / функцыянальны стан / functional state
 функциональных систем теории / функцыянальных сістэм тэорыя / functional systems theory

Х

характер / характар / character
 характерология / характаралогія / characterology
 харизма / харызма / charisma
 химический кабинет / хімічны кабінет / chemical laboratory
 хиромантия / хірамантыя / chiromancy, palmistry
 холерик / халерык / choleric
 хореографическое училище / харэаграфічнае вучылішча / choreographic school
 хорошая оценка / добрая адзнака / good mark
 "хорошо" / "добра" / "good"
 художественное училище / мастацкае вучылішча / school of arts

Ц

целеобразование / мэтаўтварэнне / aim-formation
 целостность восприятия / цэласнасць успрымання / integrity of perception
 целостный педагогический процесс / цэласны педагагічны працэс / integral pedagogical process
 цель / мэта / purpose, aim
 цель воспитания и обучения / мэта выхавання і адукацыі / aim of education and upbringing
 ценностно-ориентационное единство / цэннасна-арыентацыйнае адзінства / value-orientation unity
 ценностные ориентации / цэннасныя арыентацыі / value orientations
 ценностные суждения / цэннасныя меркаванні / value judgements

ценность / цэннасць / value
 центральная нервная система / цэнтральная нервовае сістэма / central nervous system
 центрация / цэнтрацыя / centering

Ч

человек / чалавек / man, person, human being
 "черный ящик" / "чорная скрынка" (скрыня) / blackbox
 человеческие факторы / чалавечыя фактары / human factors
 черты личности / рысы асобы / traits of character
 честолюбие / славалюбства / ambition
 четверть / чвэрць, чвэртка / 1. quarter; 2. term
 чистописание / чыстапісанне / calligraphy, penmanship
 читальный зал / чытальная зала / reading hall, reading room
 читать (лекции) / чытаць лекцыі / give (deliver) lectures, to lecture
 читать стихи / чытаць вершы / recite poetry
 чувства / пачуцці / feelings
 чувствительность / адчувальнасць / sentimentality
 чувство осязания / пачуццё дотыку / sense of touch
 чувство юмора / пачуццё гумару / sense of humour

Ш

шкала / шкала / scale
 шкала оценок / шкала адзнак / grading system
 шкала установок / шкала ўстановак / scale of aims (purposes)
 шкалирование / шкаліраванне / scaling
 школа-интернат / школа-інтэрнат / boarding school
 школа научная / школа навуковая / scientific school
 школа передового педагогического опыта / школа перадавога педагагічнага вопыту / the school of advanced (progressive) methods in teaching
 школа продленного дня / школа падоўжанага дня / prolonged day school
 штат (быть в штате) / штат (быць у штаце) / staff, establishment (to be on the staff, establishment)

эвристика / эвристыка / heuristics
 эго / эга / ego
 эгоизм / эгаизм / egoism
 эго-психология / эга-психалогія / ego-psychology
 эгоцентризм / эгацентризм / egocentrism
 эдипов комплекс / эдыпаў комплекс / Edipus complex, Oedipus complex
 эйфория / эйфарыя / euphoria
 эквивалент / эквівалент/ equivalent
 эквивалентные группы / эквівалентныя групы/ equivalent groups
 экзамен / экзамен / exam, examination
 экзамен устный (письменный)/экзамен вусны (пісьмовы)/oral (written) examination
 экзаменационная ведомость/экзаменацыйная ведамасць/examination record
 экзаменационная комиссия/экзаменацыйная камісія/examining board
 экзистенциализм / экзістэнцыялізм / existentialism
 экзистенциальная психология / экзістэнцыяльная псіхалогія / existential psychology
 экзистенциальный анализ / экзістэнцыяльны аналіз / existential analysis
 экологическая валидность/экалагічная валіднасць/ecological validity
 экологическая психология / экалагічная псіхалогія / ecological psychology
 экология / экалогія / ecology
 экскурсия / экскурсія / excursion, walking tour
 экспектация / экспектацыя / expectation
 эксперимент / эксперымент / experiment
 эксперимент формирующий / эксперымент фарміруючы / forming experiment
 экспериментальная психология / эксперыментальная псіхалогія / experimental psychology
 экспрессивный / экспрэсіўны / expressive
 экспрессия / экспрэсія / expression
 экстерниоризация / экстэрыярызацыя / exteriorization
 экстернальность-интернальность /экстэрнальнасць-інтэрнальнасць/

externalization internalization
 экстраверсия-интраверсия/экстраверсія-інтраверсія/ extraversion (extroversion)-introversion
 экстраполяция / экстрапаляцыя / extrapolation
 экстремальная психология / экстрэмальная псіхалогія / extreme psychology
 эмоции /эмоцыі/ emotions
 эмоций информационная теория / эмоцый інфармацыйная тэорыя / emotions information theory
 эмоциональность / эмацыянальнасць / emotionality
 эмпатия / эмпатыя / empathy
 эмпирическая психология / эмпірычная псіхалогія / empirical psychology
 эмпирический метод педагогического исследования / эмпірычны метада педагогічнага даследавання / empirical method of pedagogical investigation
 эпистемология генетическая / эпістэمالогія генетычная / genetic epistemology
 эпифеноменализм / эпіфенаменалізм / epiphenomenalism
 эргатическая система/ эргатычная сістэма / ergic system
 эргономика / эрганоміка/ ergonomics
 эстетика поведения/эстэтыка паводзін/ aesthetics of behaviour
 этика педагогическая / этыка педагогічная / pedagogical ethics
 этика психолога (профессиональная)/этыка псіхолога(прафесійная)/ professional ethics of a psychologist
 этническая картина мира/этнічная карціна свету/ethnic picture of the world
 этнические стереотипы / этнічныя стэрэатыпы/ ethnic stereotypes
 этнические установки /этнічныя ўстаноўкі / ethnic attitudes
 этнический конфликт / этнічны канфлікт / ethnic conflict
 этнопсихология / этнапсіхалогія / ethnopsychology
 этология /эталогія / ethology
 эффект бумеранга / эффект бумерангу / boomerang effect
 эффект края/ эффект краю / edge effect
 эффект недавности / эффект нядаўнасці / recent date effect
 эффект незавершенного действия / эффект няскончанага дзеяння/ effect of an unfinished action
 эффект Зейгарника / эффект Зэйгарніка / Zeigarnik effect

эффект новизны / эфэкт навізны / novelty effect
 эффект ореола / эфэкт арэолу / halo effect
 эффект первичности / эфэкт першнасці / priority effect
 эффективность деятельности группы / эфектыўнасць дзейнасці групы /
 effectiveness of group activity
 эффект обучения / эфэкт навучання / teaching effect
 эффекторы / эфэктары / effectors
 экология / эхалогія / echology
 эхопраксия / эхапраксія / echopraxia

Ю

юмор / гумар / humour
 ЮНЕСКО (Комиссия Организации Объединенных Наций по вопросам
 просвещения, науки и культуры) / ЮНЕСКА (Камісія Арганізацыі Аб'яднаных
 Нацый па пытаннях асветы, навукі і культуры) / UNESCO (United Nations
 Education, Science and Culture Organization)
 юность / юнацтва / youth
 юноша / юнаша / youth
 юный / юны, малады / young
 юридическая консультация / юрыдычная кансультацыя / legal advice service
 юридическая психология / юрыдычная псіхалогія / juridical psychology

Я

явление / з'яўленне, з'ява / phenomenon, appearance
 "ядро" групповой структуры / "ядро" групавой структуры / "nucleus" of the
 group structure
 язык / язык, мова / tongue, language
 я-идеал / я-ідэал / ego-ideal
 я-концепция / я-канцэпцыя / ego-conception
 ясли / яслі / nursery school

Вучэбнае выданне

Алоўнікава Наталля Глебаўна
 Кандрацьева Валянціна Васільеўна

Руска-беларуска-англійскі слоўнік
 па педагогіцы і псіхалогіі

Падпісана у друк 20.12.95. Фармат 60 x 84 1/16.
 Папера друк N2. Афсетны друк. Ум. друк. арк. 4,0.
 Ум. фарб. – адб. 4,1. Ул. – выд. арк. 3,5. Тыраж 100 экз.
 Заказ 74. Цана 4000 р.

Ратапрынт БДПУ. 220809, г. Мінск, вул. Савецкая, 18